مخطوط ۳۴۴

۲۰

شماره ۱۵۰

۹۶۰

کتابخانه عمومی معارف

در زمان وزارت حضرت اشرف آقای حاج مشیر السلطنه بری
کتابخانه وزارت معارف تابع شده است فوروردین ۱۳۰۱

امور [illegible] معارف

۱۳ S ۲۸
کتابخانه

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الحکیم المعبود، المتفرد بالازلیة والابود، المتعزز بالکرم والجود، منبت بذور الوجود لبروز ما یحصد یوم الورود، وجاعل حبوب القلوب من جبوب الجحود معمورة بکتمان الخلود، مرتع حیاض العلم برباض المرتاضین، مزجد اول المنهل المشهود، ومرسل صواعق نجوم الحجج علی نجوم المنکرین کالبروق والرعود، باعث النبی الکریم لتدالتدود، وحد الحدود، وزد الاجامرة والرتود، عن ردی الطرق والقصود، الی مقبل من ظل ممدود، فاخذ لاهل بیته منا المواثیق والعهود، ونشهد ان لا الٰه الا الله وحده لا شریک له، شهادة نرتقی بها اعلی درجات السعود، مع المقربین النهود فی مشهد یوم موعود، وصلی الله علی صاحب المقام المحمود، اکمل من ناد ب بالمجد والجهود، وافضل من نجبت جنوبهم عن مضاجع الرقود، محمد منحدا لنار ذات الوقود، وعلی سعد السعود والکوکب المسعود، منی ربه الودود علی الغالب علی الجهوش والجنود، وعلی النجوم الهادیة والاقطاب التمآء الالهیة، بلا زوال ولا رکود، الائمة الاجلة المعصومین المامورین، تارة بالقیام وتارة بالقعود، الطائفین العاکفین الراکع النجود، صلوة تشفی من قلوبنا عن غبار التعصب والجحود، وتعصمنا من کید کل لجوج وحسود، یبهر به ما فی بطونهم والجلود، واتبعوا فی هذه لعنة ویوم القیمة بئس الرفد المرفود، من المخالفین الکفرة الفجرة العنود، الاضلین من النصاری والیهود، وسلم تسلیما کثیرا دائما الی ان یذهب الخلق ویعود، و بعد. برلوایح زاکیه وصفایح صافیه ارباب البابه مینگارد کمینه کثیر الجرم عدیم البضاعة متکیس ابن محمد مومن محمد رضا آء الامامی المذهب وفقه الله تعالی لمرضیه واحسن الیه فی مستقبل حاله کما فی ماضیه که چون عمده ارکان ایمان معرفت خدا و انبیا و اوصیا لا سیما ائمه هدی سلام الله علیهم است که از خوض در حوض حلاوة آثار و اخبار ایشان حاصل کردد و هر یک را علیحده نامی و نشانی و مولد و مکانی و تاریخ و زمانی و صلوات و عبادات و شغلی و شانی هست که در ضمن هر انها به تتبع کتب بسیار است و کمترین چون تفنیه موسوم بخزاین الانوار در فضل ائمه اطهار تصنیف نمودم در مطاوی تالیفان از استقصای کتب اطلاع کلی بر جزئیات آثار انبیا نامدار و اطوار احمد مختار و ائمه ابرار علیهم السلام بهم رسانیده هر یک را در جای خود از ان کتاب مستطاب به بسط

تمام اوتمام دادم و مجلد اول ان بنظر کیمیا اثر کامنان کیا رسانید کردون اساس عرش التماس نوابکامیاب مالک رقاب شهنشا
خلافت مناب کهفظهای طوامیر دولت و نصفت بنام نامیش موشح و بحلی مناشیر باهر التنویر بشوکت باسم سامیش مرشح است حامی
حوزهٔ اسلام و ماحی لبنیهٔ اصنام رافع رایات عدل و احسان و قامع الویهٔ ظلم و طغیان نخبهٔ طوائف انام و مفخر ملوک عرب و

عجم شعلهٔ دودهٔ آل المؤید فی الغرب و مروّج ملة احمد والله یؤید بنصره من یشآء اورنگ ارای خواقین کامکار و مملکت پرای شهنشاهان
تاج بخش تاجدار دریا خانی که نوا بش غمام انعام عامش هیجا فزای جیار ستان فضل و کمالست و هوادار ی که دنیا یم لطف خواشش خالب ساعی
دعاع امان و الما ظل الله فی العالمین و قهرمان الماء و الطین نظم قبلهٔ ارباب دین مرکز دور و مدار کن اثر هلد اوست ملک و ملل را قرار

فرفر هایون کجا شوکت و شانش کجا در برش چاسها می نشود اشکار پایه قدرش بود پایه جاه و جلال سایهٔ شانش چه هست سایه بر و در کار
در خم چوگان حکم چون فکند حشمتش کوی فلک میزند چرخ بلیل وار پیر نیستان کمر تیغ وی اترش شمر کلستان دین خنجر وی ابدار
کوه بحر کرم مظهر احسان چو یم صدر سنبر ام فخر اولی الافتخار صبح بر د پشکن برج اسد ازحمل تیزه شبر فلک پش رهش بنده وار

کان کفش در سخا موجه بر اورد چه بحر تیغ پر از جوهر شرم زند ذوالفقار کهف الثقلین و ضیاء المشرقین والمغربین ملاذ الخلق فی
الخافقین پناه سلطان حسین الصفوی بهادر خان لازال اعناق السلاطین بباب بخاضعه و جباه الخواقین بتراب عتابه واضعه و سنین
بعد از تخلیع به پرایهٔ استحسان حقیر را مورد خلاع فاخرهٔ اقتاب شعاع و درقم مفاخرت شیم دوران مطاع فرمودند دلیوقت بتر تیب

الا شارهٔ بعضی از خاصان ان دیکاه که بتنظیم رایت فتح ایه انتهم لهم المنصورون نایبی است در شان او و کوکبه موکبان جندنا لهم
الغالبون نمونه ایست از وجنات فرمان او شبهٔ از ناصیهٔ اوزان فاتحنا لک فتحا مبینا و شاهباز بلند پرواز اوج در بضاء مکانا علیا
اثار متعلقهٔ بحمار دهٔ معصوم را از اسماء و القابهٔ کتبات و خصایص و معجزات و ادعیه و صلوات و اخراز و احتجابات و مدة عمر

و ساعات و فضایل و کرامات و اباء و امتهات و تولد و وفات و شهور و سنوات و اولاد و زوجات و خواتیم و برکات و مقتل و امکنهٔ وفات
و تواریخ و لادات و اشغال و مهمات رساله علیحده نموده باسلوب تقویم در طی سه اول ذکر کردیم تا ملخص احوال غرب در جدول مختص باو بن
تضمن کتب دیادی لرای نظر زاید و مرروف نباشد که تولد یکی از انبیا و حج یا فوت یکی از اشقیا دران واقع شده برای اشغال و مهمات خود

متیمن و عکس از اصکن دانسته و با اختلاف ذوجمتین و مضمون ساختیم از مجدا ولی چند در معنی اسماء حسنی و اعداد و خواص اسماء
مجمل احوال مشاهیر انبیا و مختتم شد بجدا ول ذکر در ذکر سور و سنن خاتم اصفیا و تعداد ایام و لیالی متبرکه و اعیاد و شهور و سنین
و بلاد مشهورهٔ زمین و معرف قبله و اختیارات و بعضی از ملکیات و اختلاجات اعضا و ادعیه و صلوات و اوراد و به سفروهٔ کی

خلفاء غاصبین حقوق ائمهٔ هدی و حصر مذاهب و ملل نا تر تیبی که مذکور و موشح است در فهرست این صحیفه جهان نما
الحق کتابی شده قرة العین همرکابها المولفه چرخ بکل چینی نه جدول ابن باغ قامت خم دا من یکسر بهر بیجو داست کلک زادار
یارخ خوبان کرچینش ما مشق عبدات خطش سنبل عود داست هم صرصر عادات حدود اکلماتش هم بهر محبان تو جنات خلود داست
برهاحت هر صفحه زنه جدول سیمین سرچشمهٔ هو بدا و روان شهد شهود داست در هر ورق اندرج کهر چیده بسا ملی هر کنج
وی ذکنج دو صد مائده جود داست هر خانه بی ذینت این ذات عماد داست در الفند بن قدا لفها شش عمود داست و موسوم بناخت
این تحفهٔ ابنای که عدد حروف تاریخ ما لیفاست یعنی جنان الخلود المعمور فی جدا ولها النور و باقه التوکل فی کل الامور

الجدول الاول فی معرفة اسماء الحسنی و معانیها و خواصها و اعدادها

الله ذاتیست مستجمع جمیع صفات کمال که من حیث الاستحقاق سزاوار پرستش و حمد باشد پس الله هر کاه گفته شود کویا اسماء حسنی همه گفته شده و از لفظ جلاله کویند ماخوذ از اله بالوه بمعنی درخشندکی و رفعت از قاله و اله است یعنی تعبد و عبادت ازوله و اصل اله ولاه است که معنی متحیر شدن و شتافتن بسوی او بود و در اصل لاه بود حرف تعریف متصل بوی شده و از اسم اعظم کویند بچند وجه ۱ هریك از حروف وی بالخذف کنند معنی وی برقرار است ۲ مشهورترین اسماست ۳ بر همه اسما مقدم است ۴ مختص بکلمه توحید و شهادتین است ۵ از همه اسما بیشتر است چه در قرآن دو هزار و هشتصد و هفت جامد کوراست ۶ عدد ش هجری ثانی شصت و شش است چنانچه بعبری ادنی کویند نظم اسم اعظم کان بود اصل وجود ۞ می نکنجه زیرا ن چرخ کبود ۞ در ته کردابهایش نه فلک ۞ میطپد چون حلقه کوش ملک ۞ زیر هر موجش هزاران کوهراست ۞ زیر هر کوهر نجاردیکراست ۞ سوی کنهش فکر هر دانا نرفت ۞ کس بژرفش در نیافت از شرف ۞ نکته در بافته لی نشان از نقطه میدانی چراست ۞ تا ندانی لی نیابی از ما سواست ۞ کر تو خواهی ورد کردد بی نشان شوبی نشان ۞ در هر بهت از چاشت و عصر و نلث اخر شب شصت و شش بار خواندن همه مطالب مختلفه برآمدن معتبر است عدد ش سطش دوازده و صغیرش شش عدد است و الله اعلم

الباب الاول

بکانه مستغنی بالذات که وجود او اصل و مبدا وجود ماسوا است و ماسوا از ایجاد او موجود کردیده اند و بقای ایشان بامداد او باقی است و بس و بکانکی او بر ذات و صفات و افعال او دلیل است و بر وحدانیت او برهان و بس

کویند که مناظره میان دو تن افتاد یکی کفت که خدای یکی است و دیکری کفت که خدای سه است و هر یکی دلیل و برهان میاورد تا آخر بحضرت رسالت صلعم رسیدند و حکم خواستند حضرت رسالت صلعم فرمود که هر دو بر باطلید و حق آنست که میکویم که خدای یکی است و بس

الباب الثانی

بی نیاز مطلق و مقصود کل و ملجا و ماوی جمله موجودات

چون در غیر خدا استعمال شود بمعنی مهمان پرور و فسحت و مراد بخدا به معنی اطلاق شود ۱ بمعنی سید و بزرك ۲ بمعنی قصد کرده شده در حوایج و نوازل و پناه در همه امور و ما حوذ از صمد ۳ هذا الامر اسای قصدنه ۳ ذاتی که باذات همه اشیا مغایر باشد و در عدم جسمیت و جوهریت و غیر ذلك در حین نزول بلا و احتیاج و در هم خوردکی کارها خوانندش مجربست و نیز کفتند برای دفع جوع و کوسنکی نافع است عدد کبیرش یکصد و سی و چهار و سطش هفده صغیرش هشت عدد است

الباب الثالث

اول و بی مثل و بی همتا و بی انباز و بی همال و بی همانند و بی همسر و بی همتا و بی همکنار و بی همدم و بی همدل و بی همدست و بی همدوش و بی همپشت و بی همپهلو و بی همپیوند و بی همپیمان و بی همراز و بی همزاد و بی همبر و بی همبستر و بی همبالین و بی همسایه و بی همسکن و بی همخانه و بی همخوابه و بی همخواب و بی همخوان و بی همخوار و بی همخون و بی همخویش و بی همخاك و بی همخاکستر و بی همخاکسار و بی همخاکسان و بی همخاکساران و بی همخاکساری و بی همخاکساریها و بی همخاکساریهای و بی همخاکساریهایی و بی همخاکساریهایی و بی همخاکساریهایی

بقیّة الجدل والأوّل فی معرفة بند من الأسماء الحسنی ومعانیها وخواصها واعدادها

الف

دو معنی دارد اپنهان بودن واحتجاب از ادراک ابصار وتلوث خاطر وافکار که شامخین نظر عقل دوربین بادنی پایه در نیافت که ذاتش نرسد نظم بابا کل وپرکی طی کند دین پایه قدرتو مرغ خیال ماسوی در عالم تصویرها ۲ واینمعنی با آنچه در معنی ظاهر گفته شد منافات ندارد چه او سبحانه هویداست بدلایل واعلام ومخفی است بکنه ازاو مام مجهول بذات ومرئی ومحسوس است بآیات فهو الباطن بلا حجاب والظاهر بلا اقتراب ۲ او سبحانه باطنست بر هر چیزی یعنی خبیر ومطلع است بر بواطن امور واز سرایر وضمایر خلق غافل نیست چه بطانة الرجل شخصی را گویند که از مکنون اسرار او آگاه باشد ودر امور خفیه مشورت باو کرده شود در حدیث اورده که هو العالم بسرایر القلوب والمطلع علی ما بطن من الغیوب بجهة مخفی بودن اسرار ونا مطلع شدن بر ضمایر واخبار بخوانند بعدد شصت ودو که عدد کبیر است وسطش هشت وصغیرش نیز هشت عدد است تمت

الف

تعلیل الفعل بالفعل انما یصح اذا کان الفعل الثانی اکمل من الاول کقولک تعلم لکی تعمل وکقوله تعالی لنعلم ای لیتعلق علمنا بالمعلوم بعد ان لم یکن متعلقا به وکقوله تعالی لیبلوکم ایکم احسن عملا وکقوله تعالی لیعلم ان قد ابلغوا رسالات ربهم

الحرف الثاني في معرفة بقية الأسماء الحسنى وخواصها ومعانيها وأعدادها

الرقيب

دو معنی دارد ۱ بدانکه رقیب القوم حارسهم و دوکس را که طالب یک مطلوب بود رقیب گویند چه دیده بان بیکدیگر نگرند و منه قوله تعالی ما یلفظ من قول الا لدیه رقیب عتید ۲ صاحب اختیار که رقبهٔ رقبت بندگان بدست قدرت اوست مداومت بر این اسم غفلت از دل زایل کند بجهت خواطر جمعی خواندش مفید است هفت بار بر مال و عیال خواند از دزد محفوظ ماند عدد کبیرش صد و دوازده و وسطش سی و سه صغیرش شش و این اسم با اسم مجیب بمیت کامل نماز در وقت خواب دست بر سینه گذارده انقلاب کوید یکدیگر بخوابید و در غیر عبادت همیشه بیاد

الرؤف

سه معنی دارد ۱ تصدیق کننده یعنی راست کننده وعدهٔ خود که با اهل ایمان کرده و با ۲ کنندهٔ خلق که بنده باو دارد و با یعنی است قول برادران یوسف که وما انت بمؤمن لنا ۳ ایمن دهنده بندگان از ظلم و ایمن کنندهٔ ایشان از عذاب ۳ یعنی محقق یعنی ظاهر کرداننده و خداثبت خود بدلایل و آیات تو در خلق و شناساننده خود بخلق جهت امان یافتن از شر جن و انس و سایر مکروهات مفید است عدد کبیرش یکصد و سی و شش و عدد وسطش نوزده و صغیرش یک عدد

الشهید

دو معنی دارد ۱ شاهد بر احوال خلق یعنی از پنهان و آشکار ۲ خبر گیرنده و محافظ کننده ایشان ۳ امین بمعانی که در مؤمن گفته شد و ما اختلف امین است پس اصلش مؤمن بوده که قلب شده است همزهٔ ان بهاء اوداء قرب مخرج چنانچه ظلت شده است همزهٔ ارقت و ابهات در هرقت و هیهات جمهٔ اطلاع یافتن و رضا بر آنکس بخوانند و هر کس بعد از غسل صد بار بگوید صفای ظاهر و باطن یابد عدد کبیرش یکصد و سی و عدد وسطش سیزده و صغیرش چهار عدد است تمت

الحق

دو معنی دارد ۱ ثابت که زوال و بطلان بدو راه ندارد و بمعنی راست که ضد باطل است و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید عدد کبیرش صد و بیست و هشت و وسطش بیست و سه و صغیرش پنج

الوکیل

دو معنی دارد ۱ کارساز بندگان که توکل بدو کنند و او بعهده گیرد ۲ نگاهدارنده و حافظ که بر همه چیز نگران است و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید عدد کبیرش صد و شصت و شش و وسطش بیست و شش و صغیرش هشت

القوی

دو معنی دارد ۱ صاحب قوت که هیچ چیز از او فوت نشود و هیچ کار بر او صعب نباشد ۲ بمعنی قادر که هیچ چیز از قدرت او بیرون نباشد و هر کس بیاد او مداومت نماید از ضعف و ناتوانی ایمن گردد عدد کبیرش صد و شش و وسطش بیست و یک و صغیرش پنج

المتین

دو معنی دارد ۱ بزرگواری که بزرگی خاص تمام بذات اقدس او دارد و غیر او را نشاید که خود را شریک و مستحق آن داند زیرا که موصوف باین صفت کسی باشد که محتاج بهیچکس نباشد و هر موجودی محتاج بوی باشد و این معنی در غیر او سبحانه یافت نشود بنابراین گفته اند که این اسم شریف از جملهٔ اسمای خاصهٔ است و کسی که خود را موصوف باین صفت داند مشرک است چه خود را با خدا شریک و سهیم دانسته است و در صحیح آمده است که لا یدخل الجنة من کان فی قلبه مثقال ذرة من خردل من الکبر و گفته اند که بهترین صفات آدمیان در نزد خدا و بدترین او صاف در نزد خدا متکبر است زیرا که در این صورت با عتراض آمده است که چرا خدا را بزرگ نمیداند و کبریا را صفت خود نمیداند و کبر صفتی است که از لوازم خداوندی است جمعیت رضت و عظمت و شوکت میان خلق مداومت نمایند عدد کبیرش شصت و دو و عدد وسطش چهار و صغیرش یک عدد است والله اعلم

الحسیب

دو معنی دارد ۱ شاهد و مطلع بر همه اشیا که هیچ چیز از وی مخفی نباشد و در نزد وی حاضر نباشد ۲ بمعنی علیم و کافی است چنانچه آیهٔ شهد الله یعنی علم الله است جز او نیست و غایب و حاضر یکسان است خدا الشهید الحق بنویسند نام کشنده یا غایب دارد و وسط کاغذ نویسد و نصف شب بزیر آسمان آید و نظر در آن کند و هفتاد بار این دو اسم را بگوید بدانچه خواهد شود عدد کبیرش بیصد و نوزده و عدد وسطش چهل و عدد صغیرش چهار است

الجلیل

دو معنی دارد ۱ بزرگوار که در نزد کبریا و عظمت و جلال و استغنا بذاته و صفاته و افعاله منزه از نقصان و آفات و متصف بصفات کمال و نعوت جلال است ۲ بمعنی مهربان یعنی رحیم است چه رأفت و رحمت مترادفان اند و بقولی رأفت اخص و ابلغ از رحمت است زیرا که مفهوم رحمت رأفت کوشیدن و بیاری کسان شتافتن این اسم سخی را از دل زایل کند هر کس بیا یا جلیل یا رؤوف و یا منان کوید و نیز طالبی رود برای وی ذلیل شود و هر کس یا رؤوف بیاد کوید از فرح و غم ایمن کردد و عدد کبیرش دویست و هفتاد و شش و عدد وسطش سی و چهار و صغیرش هفت است و در شش بعدد کبیر هفت و نه و بوسط چهل یکند و صغیرش همچنین

الاکرم

دو معنی دارد ۱ بزرگواری که بزرگی خاص تمام بذات اقدس او دارد و غیر او را نشاید که خود را شریک و مستحق آن داند زیرا که موصوف باین صفت کسی باشد که محتاج بهیچکس نباشد و هر موجودی محتاج بوی باشد و این معنی در غیر او سبحانه یافت نشود بنابراین گفته اند که این اسم شریف از جملهٔ اسمای خاصهٔ است و کسی که خود را موصوف باین صفت داند مشرک است چه خود را با خدا شریک و سهیم دانسته است و در صحیح آمده است که لا یدخل الجنة من کان فی قلبه مثقال ذرة من خردل من الکبر و گفته اند که بهترین صفات آدمیان در نزد خدا و بدترین او صاف در نزد خدا متکبر است زیرا که در این صورت با عتراض آمده است که چرا خدا را بزرگ نمیداند و کبریا را صفت خود نمیداند و کبر صفتی است که از لوازم خداوندی است جمعیت رضت و عظمت و شوکت میان خلق مداومت نمایند عدد کبیرش شصت و دو و عدد وسطش چهار و صغیرش یک عدد است والله اعلم

الواسع

دو معنی دارد ۱ بسیار دهنده که از خزانهٔ غیب هر چیز که خواهد بهر که خواهد عطا کند ۲ بمعنی عالم یعنی علم او بهمه چیز محیط است و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از فقر و تنگدستی ایمن گردد و عدد کبیرش صد و هفتاد و شش و عدد وسطش سی و شش و صغیرش هفت

الحکیم

دو معنی دارد ۱ بزرگواری که بزرگی خاص تمام بذات اقدس او دارد و غیر او را نشاید که خود را شریک و مستحق آن داند زیرا که موصوف باین صفت کسی باشد که محتاج بهیچکس نباشد و هر موجودی محتاج بوی باشد و این معنی در غیر او سبحانه یافت نشود بنابراین گفته اند که این اسم شریف از جملهٔ اسمای خاصهٔ است و کسی که خود را موصوف باین صفت داند مشرک است چه خود را با خدا شریک و سهیم دانسته است و در صحیح آمده است که لا یدخل الجنة من کان فی قلبه مثقال ذرة من خردل من الکبر و گفته اند که بهترین صفات آدمیان در نزد خدا و بدترین او صاف در نزد خدا متکبر است زیرا که در این صورت با عتراض آمده است که چرا خدا را بزرگ نمیداند و کبریا را صفت خود نمیداند و کبر صفتی است که از لوازم خداوندی است جمعیت رضت و عظمت و شوکت میان خلق مداومت نمایند عدد کبیرش شصت و دو و عدد وسطش چهار و صغیرش یک عدد است والله اعلم

الودود

دو معنی دارد ۱ دوست دارنده بندگان نیکوکار و مهربان بر ایشان و دوست داشتنی بندگان خدا را و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش بیست و شش و وسطش بیست و یک و صغیرش پنج

المجید

دو معنی دارد ۱ بزرگوار که بزرگی خاص تمام بذات اقدس او دارد و غیر او را نشاید که خود را شریک و مستحق آن داند زیرا که موصوف باین صفت کسی باشد که محتاج بهیچکس نباشد و هر موجودی محتاج بوی باشد و این معنی در غیر او سبحانه یافت نشود بنابراین گفته اند که این اسم شریف از جملهٔ اسمای خاصهٔ است و کسی که خود را موصوف باین صفت داند مشرک است چه خود را با خدا شریک و سهیم دانسته است و در صحیح آمده است که لا یدخل الجنة من کان فی قلبه مثقال ذرة من خردل من الکبر و گفته اند که بهترین صفات آدمیان در نزد خدا و بدترین او صاف در نزد خدا متکبر است زیرا که در این صورت با عتراض آمده است که چرا خدا را بزرگ نمیداند و کبریا را صفت خود نمیداند و کبر صفتی است که از لوازم خداوندی است جمعیت رضت و عظمت و شوکت میان خلق مداومت نمایند عدد کبیرش شصت و دو و عدد وسطش چهار و صغیرش یک عدد است والله اعلم

الباعث

دو معنی دارد ۱ بیدار کننده بندگان از خواب غفلت ۲ برانگیزنده مردگان در روز قیامت و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و سی و شش و عدد وسطش سی و سه و صغیرش سه

الشهید

دو معنی دارد ۱ شاهد و مطلع بر همه اشیا که هیچ چیز از وی مخفی نباشد و در نزد وی حاضر نباشد ۲ بمعنی علیم و کافی است چنانچه آیهٔ شهد الله یعنی علم الله است جز او نیست و غایب و حاضر یکسان است خدا الشهید الحق بنویسند نام کشنده یا غایب دارد و وسط کاغذ نویسد و نصف شب بزیر آسمان آید و نظر در آن کند و هفتاد بار این دو اسم را بگوید بدانچه خواهد شود عدد کبیرش بیصد و نوزده و عدد وسطش چهل و عدد صغیرش چهار است

الحق

دو معنی دارد ۱ ثابت که زوال و بطلان بدو راه ندارد و بمعنی راست که ضد باطل است و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و بیست و هشت و وسطش بیست و سه و صغیرش پنج

الوکیل

دو معنی دارد ۱ کارساز بندگان که توکل بدو کنند و او بعهده گیرد ۲ نگاهدارنده و حافظ که بر همه چیز نگران است و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و شصت و شش و عدد وسطش بیست و شش و صغیرش هشت

القوی

دو معنی دارد ۱ صاحب قوت که هیچ چیز از او فوت نشود و هیچ کار بر او صعب نباشد ۲ بمعنی قادر که هیچ چیز از قدرت او بیرون نباشد و هر کس بیاد او مداومت نماید از ضعف و ناتوانی ایمن گردد عدد کبیرش صد و شش و وسطش بیست و یک و صغیرش پنج

المتین

دو معنی دارد ۱ بزرگواری که بزرگی خاص تمام بذات اقدس او دارد و غیر او را نشاید که خود را شریک و مستحق آن داند زیرا که موصوف باین صفت کسی باشد که محتاج بهیچکس نباشد و هر موجودی محتاج بوی باشد و این معنی در غیر او سبحانه یافت نشود بنابراین گفته اند که این اسم شریف از جملهٔ اسمای خاصهٔ است و کسی که خود را موصوف باین صفت داند مشرک است چه خود را با خدا شریک و سهیم دانسته است و در صحیح آمده است که لا یدخل الجنة من کان فی قلبه مثقال ذرة من خردل من الکبر و گفته اند که بهترین صفات آدمیان در نزد خدا و بدترین او صاف در نزد خدا متکبر است زیرا که در این صورت با عتراض آمده است که چرا خدا را بزرگ نمیداند و کبریا را صفت خود نمیداند و کبر صفتی است که از لوازم خداوندی است جمعیت رضت و عظمت و شوکت میان خلق مداومت نمایند عدد کبیرش شصت و دو و عدد وسطش چهار و صغیرش یک عدد است والله اعلم

الولی

دو معنی دارد ۱ دوست گیرنده بندگان نیکوکار و متولی امور ایشان ۲ بمعنی ناصر و یاری کننده و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و چهل و شش و عدد وسطش بیست و سه و صغیرش پنج

الحمید

دو معنی دارد ۱ ستوده که ستایش بدو راجع است و او ستوده است بذات و صفات و افعال خود ۲ بمعنی شاکر یعنی شکر بندگان را قبول کند و بر طاعت اندک ثواب بسیار دهد و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و چهل و شش و عدد وسطش بیست و سه و صغیرش پنج

المحصی

دو معنی دارد ۱ شمارنده که هیچ چیز از شمار او بیرون نباشد ۲ بمعنی قادر که هیچ چیز از قدرت او بیرون نباشد و هر کس بیاد او مداومت نماید از ضعف و ناتوانی ایمن گردد عدد کبیرش صد و شش و وسطش بیست و یک و صغیرش پنج

المبدئ

دو معنی دارد ۱ بدانکه مبدأ و ابتدا بدو راجع است و او ابتدا کرده است خلق را بی مثال سابق و بی احتیاج بمادهٔ و مدت ۲ بمعنی آفریننده و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و چهل و شش و عدد وسطش بیست و سه و صغیرش پنج

المعید

دو معنی دارد ۱ بازگرداننده که بعد از فنا خلق را بار دیگر بیافریند ۲ بمعنی شاهد و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و هفتاد و شش و عدد وسطش سی و شش و صغیرش هفت

المحیی

دو معنی دارد ۱ زنده کننده که بعد از فنا خلق را بار دیگر بیافریند ۲ بمعنی شاهد و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و هفتاد و شش و عدد وسطش سی و شش و صغیرش هفت

المحیی

دو معنی دارد ۱ زنده کننده که بعد از فنا خلق را بار دیگر بیافریند ۲ بمعنی شاهد و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و هفتاد و شش و عدد وسطش سی و شش و صغیرش هفت

المبدئ

دو معنی دارد ۱ بدانکه مبدأ و ابتدا بدو راجع است و او ابتدا کرده است خلق را بی مثال سابق و بی احتیاج بمادهٔ و مدت ۲ بمعنی آفریننده و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و چهل و شش و عدد وسطش بیست و سه و صغیرش پنج

الولی

دو معنی دارد ۱ دوست گیرنده بندگان نیکوکار و متولی امور ایشان ۲ بمعنی ناصر و یاری کننده و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و چهل و شش و عدد وسطش بیست و سه و صغیرش پنج

الحمید

دو معنی دارد ۱ ستوده که ستایش بدو راجع است و او ستوده است بذات و صفات و افعال خود ۲ بمعنی شاکر یعنی شکر بندگان را قبول کند و بر طاعت اندک ثواب بسیار دهد و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و چهل و شش و عدد وسطش بیست و سه و صغیرش پنج

المحصی

دو معنی دارد ۱ شمارنده که هیچ چیز از شمار او بیرون نباشد ۲ بمعنی قادر که هیچ چیز از قدرت او بیرون نباشد و هر کس بیاد او مداومت نماید از ضعف و ناتوانی ایمن گردد عدد کبیرش صد و شش و وسطش بیست و یک و صغیرش پنج

المبدئ

دو معنی دارد ۱ بدانکه مبدأ و ابتدا بدو راجع است و او ابتدا کرده است خلق را بی مثال سابق و بی احتیاج بمادهٔ و مدت ۲ بمعنی آفریننده و این اسم را از دل زایل کند هر کس بیاد او مداومت نماید از دشمن ایمن گردد و عدد کبیرش صد و چهل و شش و عدد وسطش بیست و سه و صغیرش پنج

المعید

دو معنی دارد ۱ بازگردا

بقیّة الجدول الثانی فی معرفة باقی الاسماء الحسنی و خواصها و معایبها و اعدادها

الباء

فعول بمعنی فاعل است مشتق از عفو بمعنی درگذرنده و بخشش کننده گناهکاران و بدل کنندهٔ ان باضدانها بحسنات معنی دویم ترکست یعنی واگذارنده جزای بدکاران و درهنرد صورت واو ثبت معنی ستم خواست ماخوذ از حفت الریح الشیء اذا درسته و محته یعنی محو کننده اثر گناه از نامهٔ بندگان چنان محو شیاند و تبدیل ان بحسنات تا شب عظیم دارد عدد کبیرش یکصد و پنجاه و شش و عدد وسطش پنجه و یک و صغیرش سه عدد است تمت

الباء

عدد کبیرش یکهزار و دو و یست و هشاد و شش و سطش یکصد سی و پنجما صغیرش شصت بعنی عافو است ماخوذ از عفر بمعنی پوشاینده و برابمعنی است مغفر کبیر میکذارند و اسادت تحقیقا پوشایندهٔ ناوکاه است باز نالد بحمد خود و مبالغه در عفو بیشتر است از غفور زیرا که عفو پوشایندست اعمار از انکه اثرش بماند یا نماند و محو که معنی عفو است قلع ماده و ذوالطول جمع ذوالطول سوا مرمداومت نماید و چون خواهی که امر مخفی بماند و بروز نکند سه روز مرد و هفتاد نام بدانکه ربک بخواند و بجاه اندازد و اسم غفار ابلغ است و عدد کبیرش یکهزار و دو یست و هشاد و پنج و سطش یکصد و بیست و نه صغیرش بیست و نه

التاء

دو معنی دارد اشکافنده ماخوذ از فطور و فروج و رخنه دادن چنانکه خلق را از پردهٔ عدم بعجز وجود اورده است و یا اشکافنده صورت نوعی اینانست در اطراف کردن اینها و منه قوله تعالی فاطر السموات و الارض مرویست که اسمها از موضع هلکتان شکاف خواهد داد و بر اینمعنی است انظار دوزه ۲ یعنی تعالی یعنی پیدا کنندهٔ اشیا جمع شی زیرا که شیاء معتدا عدد کبیرش دو یست و نود و سطش بیست و نه صغیرش دو و عدد است

الثاء

دو معنی دارد اول منفرد بر وجوب و امر بر سر همه خلایق دویم منفرد بوجود همه موجودی بجز او پنجاه جمعهٔ خلایق یا فتن از کثرت و تصدیع بجوم عام و تنها شدن مداومت نماید عدد کبیرش دو یست و هشاد و چهار و عدد وسطش سه و سه و عدد صغیرش بیست والله اعلم

الجیم

بسیار بخشاینده و منزه از معایب و نتایج چه فعول صیغه مبالغه است چنانچه در سبوح گفته شد و یا له از مشابهت یا مداد و صاحبرو اولاد و تعدد پس ما از برای خدا بمعنی نیست و او را پاکی و براءت از ما لایلیق چنانچه ملائکه نحن نسبح بحمدک و نقدس لک و حظیرهٔ قدس عبارتست از مکانی که دور است از مکان اوناس و پنها با انکه قدوس اسم خدا و مکان اضافه باوست بجهة پاکی از حلول مداومت نماید عدد کبیرش یکصد و هفتاد و سطش هفده صغیرش هشت

الحاء

دو معنی دارد اول نزدیک بخلق خود از راه علم از انجهة که هر کس او را بخواند برای وی اجابت کند چنانچه فرموده است فان قریب اجیب دعوة الداع ۲ عالم بودن بوساوس نفسها که حجابی مسافتی میان او و دلها نیست چنانچه خود فرموده است ان الله یحول بین المرء و قلبه و بدانکه قریب بعبد او سبحانه بحسب مسافت نیست چه او سبحانه بهمه خلق خود از رگ گردن نزدیکتر است که نحن اقرب الیه من حبل الورید پس کرقریب او سبحانه بحسب مسافت بودی یا بایستی که نزدیکی او با مکنی که در مشرق مستلزم دوری او با شد با مکنی که در مغرب پس نزدیکی او بخلق خود بحسب علم است و نزدیکی خلق با او بحسب عبادت اولقده ای دور دون جانم و از جان من سوائی ۲ نزدیک کرچه معنی انا از من جدانی ۲ در اکثر اوقات این اسم را وصف باسم مجیب کردند و برای نزدیکی معنی تاکید کرد و مداومت مجیب برای انسانی نوشاد نباشد اجابت دعا و بیخ باعث ایمنی از هر بدی است عدد کبیرش سیصد و دوازده و عدد وسطش سی و دو و عدد صغیرش پنجست و بجمت دفع همی کوید یا قریب یا مجیب یا سمیع الدعاء و ما لطفنا لما تشاء رزق علی بصری

الخاء

بسیار بخشنده و بسیار بخشاینده و بسیار آمرزنده و بسیار پوشاینده و بسیار نادیده گیرنده و بسیار درگذرنده و بسیار بخشاین

الجدول الثالث فی معرفة باقی الاسماء الحسنی و خواصها و معانیها و اعدادها ایضا

الماجد

بمعنی ماجد و معنی دارد ۱ بمعنی واسع الکرم است بر سایر خلق از هر گونه نعمت چنانچه مرد سخی را ماجد گویند ۲ کریم و عزیز است و منه قوله تعالی قرآن مجید و ماخوذ از مجد بمعنی کواری و احتمال دارد که بمعنی ممجد باشد یعنی تعظیم و تکریم کرده شده لیکن اکثر ان اسم شمارند از هر کوفتها عدد کبیرش پنجاه و هفت و عدد وسطش سیصد و عدد صغیرش چهار و گفتن ان با اسم ماجد موجب تنویر قلب و یافتن مجد و بزرگواری است

الواحد

در بعضی نسخ ولی مذکور است و هر دو بمعنی نامی است برای مؤمنان و متولی ثواب و اکرام ایشان و میتواند بمعنی اولی بشرف باشد چنانچه رسول خدا صلی الله علیه و آله فرموده است انا ولی کل مؤمن و انتم اولیائی بانفسکم من کنت مولاه فعلی مولاه و کاهی بمعنی قیم و دیدبان ایدچنانچه قیم طفل را ولی گویند پس بر اینمعنی حق تعالی مصلح کار مؤمنین و قائم بمهمات ایشان بحیثی که تصرف و دستبرد خلق مداومت ننماید عدد کبیرش یکصد و شش و عدد وسطش شش و صغیرش یک

الشهید

بمعنی حاضر است ۱ ظاهر و هویدا بودن با بیانات واضحه و ادله قاطعه که هیچ چیز از آثار قدرت او بر هیچکس پنهان نیست ۲ موجد کننده و بین سازنده هر چیزی از آثار قدرت او که دال بر وحدانیت اوست در ایده و صورت ماخوذ از بیانست که ماخوذ از ابانه باشد ۳ جدا کننده هر حقی از باطل جمعه پیدا شدن حجت و امتیاز آن مداومت ننماید عدد کبیرش یکصد و نود و عدد وسطش دوازده صغیرش سه است و متن تصحیف این اسم و بخوانرا است اما بمعنی محکم کار عدد کبیرش پانصد و وسطش پنجاه و صغیرش پنج است

الحق

صفتی که کمال و تمامی هستی و وجود در وی موجود و مکمل باشد و ثبوت و تحقق او از ازل تا ابد بر یک نهج باقی و دائم باشد و هیچ کمالی از کمالات وجود از او مفقود نباشد و در هیچ مرتبه از مراتب وجود از حیطه ذات و صفات او خارج نگردد و هیچ نقصی و عیبی و زوالی و فنائی و تغیری و تبدیلی و تحولی و انتقالی در ذات و صفات او راه نیابد و هر چه غیر او باشد در ذات و صفات محتاج و مفتقر باو باشد و او از جمیع جهات غنی و بی نیاز باشد و هیچ امری از امور بر او مشتبه نگردد و هیچ چیز او را از چیزی باز ندارد و هیچ کاری او را از کاری مشغول نسازد و هیچ چیز بر او پوشیده نماند و هیچ چیز از او مستور نگردد و هیچ چیز از او غایب نباشد و هیچ چیز از او مخفی نماند و هیچ چیز از او پنهان نشود و هیچ چیز از او مستتر نگردد و هیچ چیز از او مستهلک نشود و هیچ چیز از او مضمحل نگردد و هیچ چیز از او معدوم نشود و هیچ چیز از او مفقود نگردد و هیچ چیز از او مفقود

بقیة الجد فی اثبات ما فی معرفة الاسماء الحسنی وخواصها ومعانیها واعدادها ایضا

الودود

ماخوذ از ود بمعنی دوستی است یعنی دوست دارد بندگان صالح خود را و دوستی او سبحانه وتعالی بودن از ایشان و قبول اعمال صالحهٔ ایشان و بمعنی مراد هم آمده دوستی مر ایشان را از دوستان خود و دل انداختن کما فی قوله سیجعل لهم الرحمن ودا و محتمل که از اینجا مفعول بمعنی مفعول باشد یعنی دوست داشته شده چه بندگان او را دوست دارند او محبوب حقیقی هر محبتی این نام بر طعامی هزار بار بخواند و بخورد بمرض که باشد شفا یابد و هر که دشمن باشد دوست شود و مدام و منش برای محبت مجرب عدد کبیرش بیست و شش و عدد وسطش دو و عدد صغیرش پنج و علامت است

الشهید

نام کسی که در حضور جمعی از اهل ایمان بناحق کشته شود و بعضی گویند که بقول اعمال صالحه گواهی دهد بر ایمان کسی که او را بناحق کشته باشند و بعضی گویند که بسبب آنکه ملائکه رحمت بر او حاضر شده اند و بعضی گویند که بسبب آنکه ارواح مؤمنان بعد از قبض روح در حواصل مرغان سبز در بهشت جای گیرند و او را از آن جهت شهید گویند و بعضی گویند که بسبب آنکه خدای تعالی و ملائکه بر او گواهی دهند که او در بهشت است

الجزء الرابع في ذكر بعض أحوال الأنبياء المشهورين عليهم الصلوة والسلام

ادريس

نوح

هود

صالح

ابراهيم

لوط

اسمعيل

اسحق

الجدول الخامس في معرفة نبذ من أحوال باقي الأنبياء المشهورين عليهم السلام

ذكر يعقوب

نام اصلش ثالباء بن ملكاء بن عابر بن ارفخشد بن سام بن نوح است چون بهر زمینی نشو جای کنیمن وی بهره میرد بشد و هر چوب خشک که تکیه میکرد سبز میکرد و مسی بخضرت بود برخی او را الیاس یکفتند انما اعلم انست که او علیحده است و در میان با نها بکار کرامان می ماند پدر پادشاه بود و او را قولنج بد بخت باکی نمود و چند روز در خلوت ماند و با المذخر نزدیکی نکرد آخر کفتند چون او را خوشه مرده نا کرده کاوند و قوت از منها نشوت ندارند زن نیتبه را باو دادند نزدیک او رفت آخر پدرش خشم شد خانه را بر سر او اتش زد و او از میان غایب شد و همیشه سیاحت میکند و در ایام اسکندر چوپانی اسکندر او بود در ظلمات و با قوت تیمتی داشت بنوران لشکر را براه مینمود و در ظلمات بچشمه آب حیات رسید و از ان اب اشامید و عمر طبیعی خورد و لهذا تا حال زنده است و سبز شدن چوبهای خشک لوز سیدن بسدن او از ناشیر آب حیات است و برخی کویند معجزه اوست و دعای او والیاس این بسم الله ما شاء الله لا یصرف السوء الا الله بسم الله ما شاء الله لا یسوق الخیر الا الله بسم الله ما شاء الله ما یکون من نعمة فمن الله بسم الله ما شاء الله لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم بسم الله ما شاء الله وصلی الله علی محمد و آله الطیبین صبح سه بار در شام سه بار برای خلاص از سوختی و غرق شدن و لقمه در کلو ماندن مجرب است

ذكر يوسف

نام اصلش عوبدیاه پسر اوریم است کرا با حضرت یسع شرط کرده بود که خلافت او را بجای او رود و همسه روز ما بروزه و حکمه قضا در میان مردم استغنا لنما بدو شبها استراحت نکند و هرگز از چیزی بخشم نیاید و بجز و راستی حکم کند چون وفا همسکی نیاکرد او را ذوالکفل کفتند و این عبری ذی الکفل مشهور است و بقول پیر اویب که حق تعالی او را بولایت روم مبعوث کردانید منموده بود که از جانب من برای قوم خود کفیل شو که هر کاه اطاعت کنند بلا را از ایشان دفع نمایم و تا اربعین تناسل در میان ایشان فزاوان کنم و اعدا

ذكر ايوب

در اصل او اجرحه بوده است یعنی شفا داده زخم خود را بدو سق پسر کوچکین ایشانست چشمه وی کوچک و قدری سیاه چمزه و چشمهای سبز قدری از سر وی موداشت و بدو او را برای حقارت منظر بایشان مردم سخی او زدا سخی ترین قوم خود و صاحب مروت و مردانکی و از جمله جبارین پیغمبریست که پادشاهی برای وی اماده شده و مملکت او از بلاد شام بوده تا اصطخر نیارس و اخر خلیفه کاوند وی نفرین شد و با وجود خزاین و دولت پادشاهی از بیت المال صرف خود نمیکرد و کسب نموده ساختن مشغول بوده بدون اسباب و الات زره آکر اهن در دست وی مثل موم نرم میشد و کویند در هر هفته یک روز سه شنبه همچنین میشد و سیصد و شصت نوده ساخت و هر روز هفتم از اهن میخرید و میفروخت و قیمت از اهن دیم بقدری تصدق و قدری بزنان جوکنده مدارا و قات خود را صرف حکم بین الناس و حدود الهی را جاری میساخت موافق آنچه باو وحی میشد تصدق داشت کرمیچ اهنکر روز مزد او را بری نان نمیکرد و در بین تلاموت زبور تمامی کوهها و سنکها و جوب صبح از تصدای او بوجد امده با او مترنم شدند و این تصدق که الحال در میان کوه بی میخزد در جواب تصدق ای بود که داود با نصد سال فاصله بود و میان داود و عیسی هزار سال و عمر باقی صد سال بود که چهل سال المقرر شده بود و شصت سال بروی افزودند که هفتاد سال باشد و بنود و نه زن نداشت و از انان فرزندان فهم میشد بعد

ذكر ذو الكفل

نام اصلش عوبدیاه پسر اوریم است کرا با حضرت یسع شرط کرده بود که خلافت او را بجای او رود و همسه روز ما بروزه و حکمه قضا در میان مردم استغنا لنما بدو شبها استراحت نکند و هرگز از چیزی بخشم نیاید و بجز و راستی حکم کند چون وفا همسکی نیاکرد او را ذوالکفل کفتند و این عبری ذی الکفل مشهور است و بقول پیر اویب که حق تعالی او را بولایت روم مبعوث کردانید منموده بود که از جانب من برای قوم خود کفیل شو که هر کاه اطاعت کنند بلا را از ایشان دفع نمایم و تا اربعین تناسل در میان ایشان فزاوان کنم و اعدا

ذكر اليسع

بعد از شعیا بر بنی اسرائیل مبعوث شده بود با اینال معاصر بود و او نوه یشا نا مادر حضرت محمد صلی الله علیه و آله میباد او از جمله انکه ای قوم من دیدم صورت خوشتر و او را کرجامه از نور پوشیده بود و دیدم شتر سوار را که نور روی او مانند نور افتاب و ماه بود و من اراده نمودم از خر سوار مبهوتر از شتر سوار معجزه است و دیکر کفت حق تعالی بنبان موسی وحی فرستاد که ابتدا از کوه فاران و بنی اسماعیل از نور و تسبیح او و امت او سوار ان او و عدد و با جنک خواهد کرد چنانکه دیکران جنک نکرده و کتاب تازه خواهد اورد بعد از خراب شدن بیت المقدس بروم مراد بش قرآن و دعای این است اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم و اهلک اعدائهم و انصر شیعتهم

ذكر الياس

مبعوث بر اصحاب رس بود بعد از عیسی پیغمبر دیکر کرا همه کشته بودند و بس نام شهر ایشان را ظاهر نکرده و بقولی در حضرموت کنکاور بت پرست بودند و ایشان بحق یا یکدیکر مینکردند و نعمت انکه در بین ایشان درختی بود که انواع میوه داشت و بدان درخت انکور بسیار بود و بهشت بر ایشان کشاده بود و بر ایشان حلال کرده بود و بر ایشان حرام کرده بود که از میوه های دیکر بخورند و هر کاه که یکی از ایشان بمیرد و بهشت نرود و بدوزخ رود و بر ایشان حرام کرده بود که از میوه های دیکر بخورند و هر کاه که یکی از ایشان بمیرد و بهشت نرود و بدوزخ رود و بر ایشان حرام کرده بود که از میوه های دیکر بخورند

بقیة الجدول الخامس فی معرفة بعض احوال بقیة الانبیاء المشهورین علیهم السلام

الباب الاول

الفصل الاول

الفصل الثانی

الفصل الثالث

الفصل الرابع

الفصل الخامس

الفصل السادس

الجواهر اللوامع في معرفة من احوال نبينا خاتم النبيين صلى الله عليه وآله وسلم

الباب الاول

الباب الثاني

الباب الثالث

الباب الرابع

الباب الخامس

الباب السادس

الباب السابع

الباب الثامن

الباب التاسع

الباب العاشر

الباب الحادي عشر

الباب الثاني عشر

بقیة الجد والاجتهاد فی معرفة من هو امامنا ابن امامنا خاتم النبیین محمد صلی الله علیه وآله

فصل اول

فصل دوم

فصل سوم

فصل چهارم

فصل پنجم

فصل ششم

فصل هفتم

فصل هشتم

فصل نهم

فصل دهم

فصل یازدهم

فصل دوازدهم

فصل سیزدهم

فصل چهاردهم

فصل پانزدهم

فصل شانزدهم

الجمل السابع فيه نبذ من أحوال الإمام الأول أمير المؤمنين علي ابن أبي طالب صلوات الله عليه

الباب الأول

الباب الثاني

الباب الثالث

الباب الرابع

الباب الخامس

الباب السادس

الباب السابع

بقیه الجد و اللسان فی معرفة من ینبغی ان یکون الامام الاول امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب علیه السلام

فصل

فصل

فصل

فصل

فصل

فصل

فصل

فصل

فصل

الجزء الثاني في معرفة نبذ من أحوال السيدة فاطمة الزهراء صلوات الله وسلامه عليها

فصل

اول فاطمه كه مشتق از فطام بمعنى جدا كردن است از امور غريبه اين نام اگر مجموع اعداد او مفرده ان
يك تا نه كه جمع ان چهل و پنج ميشود از نصف اخر اين اسم كه ميم و ها باشد معهوم ميشود و
باز مجموع اعداد مفرده مزاكه از نقطا بيك جمع و ميفزايند نقطا ده ويك شود از نصف اقل اين
اسم كه فا و الف است يا فت شود و فصل مشترك ما بين جمعين كه عدد نه است او حوف طا
كه در وسط و بين النصفين واقع است معهوم كردد و هيچ اسم سواى اسم فاطمه مشتمل بر اين
تصنيع نباشد زهرا يعنى درخشنده كه چهره او باعث درخشندكى زمين و آسمان
وكواكب كردد و آثار ان از جمله مزاياى او هويدا باد صلوات الله عليها

فصل

تتمه قول رسول خدا صلى الله عليه وآله كه فرمود ند كه ان حق تعالى نظر رحمت بر على خود
افكند و فاطمه را از ميان خلق برگزيد بر هر زنان عالميان از اولين و اخرين و استفاق
كه نام او را از نام خود پس او صفت فاطر السموات والارض و فاطم است و در كتاب شيعيان
خود را از اتش جهنم و فرمود كه فاطمه پارهٔ تن من است هر كه او را بر نجاند مرا رنجانيده است
و فرمود كه ان الله ليغضب لغضب فاطمة و يرضى لرضاها يعنى خدا غضب ميكند بهر كس
كه فاطمه غضب كند و راضى ميباشد بهر كه او راضى باشد والله اعلم

فصل

يوم الجمعه طرق صحيح منقول است كه چون هنكام ظهور موعود نزديك شود خضر بشنيد جبرئيل را بنزد
رسول خدا امناكه حق تعالى ميفرمايد كه جبرئيل دست از امور خلائق بردار و محمد را مشغول
عبادت كن و از طعام و شراب او را مكن و الخضر را بفرست تا سه روز با محمد بود و جبرئيل در وقت افطار از بهشت
و انجير تازه و خرما مى آورد تا لقمه مبارك كه افطار رسول خدا از طعام بهشت بهم ميرسيد و
در شب چهلم قبل از زمانى كه حضرت از مادر متولد شود نطفه او را در رحم مادر منعقد كردانند

فصل

سال چهل و پنجم از عام الفيل و پنج سال بعد از بعثت بوده بنا بر مشهور اما بحساب ديگر چهار ده سال
و ده ماه و بيست و پنج روز بعد از بعثت بوده است و بحساب ديگر چهار سال و ده ماه و نه روز
و بقولى سال دويم از بعثت هر قدر بود در زمان حكومت يزدجرد پسر شهريار بود و او پادشاه عجم
كه بناى تخت قلعه جولا نوبند بغداد و رفتن خلافت عجم از شوكت اسلام شكست خورده و كرسى
بود و كلاه عجم شهرت داشت كه جواهر دران مرتكب شده و اجزاى ان پادشاهان عجم است

فصل

شهور و سال در عهد حضرت رسالت صلى الله عليه وآله بر دو قسم بود قسمى قمرى كه مبدا ان از محرم بود و ده سال بعد از ان و نيز بعد
از هجرت بود و بنا بر قول اصح از هجرت ده سال و هفده روز گذشته بود كه حضرت رسالت صلى الله عليه وآله
وفات فرمود و قسمى شمسى كه مبدا ان از بهمن ماه بود و بقولى در چهل و نهم تولد امام حسن
يازده سال بود و بنا بر اقوال ديگر تفاوت بسيار ميشود كه ذكر انها فايده ندارد

بقیة الجد والاثناء فی معراج حواء السیدة فاطمة الزهراء صلوات الله وسلامه علیها

الله ولی عصمتی یعنی خدا ست صانع اخیار و نگاهدارنده من از خطاها و گناه و بقول بعض القادر الله و از نفرت بود و بقولی من المتوکلون بود یعنی ایمنند توکل کنندگان بخدا و نقش نمودن ایکلمات در نگین تاثیر عظیم دارد برای دفع دشمن و حفظ اموال و اولاد و بدن از جن و انس و امراض و از جمیع مکاره و این موافقت با آنچه گفته اند که نقش نگین الخضرت نقش نگین سلیمان بن علیه السلام بوده است و ان ابیت سبحان من الجم الجن بکلماته بکلمه

پنج نفرند اهل عبا حضرت امام حسن مجتبی ع و حضرت امام حسین سید شهدا ع و زینب کبری که در شجاعت و بلاغت و عبادت و تدبیر و شجاعت شبیه بدر و مادر خود بود و بعد از شهادت حضرت امام حسین همگی امور اهل بیت بلکه فاطمه زهرا بوی راجع شد و او قبل از میافت و خطبها و کتبکرها و اوصیا آن دنیا دنیا و دینیه ایشان را اللعنة و العذاب الشدید و فقرات دعای احتجاج مذکوراست ع زینب صغری مکاة یا ام کلثوم ه محسن که قریب بوضع بود و عمر بدو وفا نکرد و او سقط شد و در روایت امده که دیوان اول بعد از من معامله محسن است با عمر بن الخطاب

دوشنبه وقت عصر و بقولی در شب سه شنبه بود منقول کردانیدند از حضرت اسماء بنت عمیس زوجه طیب بوده و مولد که جبرئیل چهار دفعه از بهشت هدیه برایم آورده بود دفعه اول انار بهشتی بود دفعه دوم خود و دفعه سوم حله بهشتی بود و دفعه چهارم سیب بهشتی بود و مولد کاظم در ابطحا بود و در مدینه بود و بقولی در ابواء و بقولی در مکه بود و بقولی

المجلس الثاني في معرفة الإمام الثاني والسبط الأول صلوات الله وسلامه عليه

الفصل الأول

حسن است یعنی نیکو این نام را حق تعالی از نام خود که محسن است مشتق فرموده بانحضرت را
محمد نزد خلقت تو در بهشت محمدی صلی الله علیه وآله قبل از خلقت آدم و حوا بر ساق عرش نوشته
کتب سماوی ناطق و مخبر است یعنی قدیم او صیا و اولیا عترت و دودمان او که انحضرت را فاطمه
حرم نام نهاده بود و بعد از آنکه ترا رسول خدا نام او در رسول خدا این بشارت کرد تو نیز خود را چنین نام کردی
گفت حرم پس رسول خدا او را حسن نام نهاد و این کار نیکوست لابعضی کتب معنوم میکردد که انحضرت
حرم میباشد آنچه تولد امام حسین و در حسین نام نهادن او را حسن و این را حسن نام کردند

الفصل الثاني

او محمد این کنیتی است که رسول خدا بانحضرت کرامت فرموده برای اجتماع او و پدر محمد
چنانچه در انخصوص گفته اند نظم قوم ابا محمد المرتضی محمدا وله ومن امات حمادا
یا بن الاکرمین قل عثاری فقصیری علی الحالان یاد وکنیة الجود اذا حصرت بابا انحضرت
یمنح من یشاء من العباد ان الکریم الذی فاق البرایا وجل اهل علی التبع الشداد سبقت الغایات
والنجباء الکرینة والذی بنی الجود وجوده یکاد یقصر عن غنائه انواء العلی الذی ضرائم الغرام بحضرتکم
المودة مغرمة وادعیا الاجر صدق الوداد وکم عائد منکم بر عطف وعطفکم لا الحاف من العباد

الفصل الثالث

یعنی پدر بزرگوار نرجس خاتون علیها السلام و والده ماجده ارض فاطمه زهرا علیها السلام
وعماد و رضاعی انحضرت ام الفضل زوجه عباس است که قبل از تولد انحضرت مجلد
رسول خدا صلعم بر من گذر کرد یا رسول الله خواهد بود مرا که فرزندی از صلب من
افتاده است بین انحضرت و مولد که میکوهی آید بدان زود باشد که فاطمه را آورند نزد تو
وقتی او را شیر دهی و بعد از چند روز چنان شد و مژده کرد ام الفضل
ان حضرت را شیر داد تبیر قثم بن عباس بود و الله اعلم بالصواب تمت

الفصل الرابع

اللهم صل علی الحسن والحسین عبدیک وولییک وابنی رسولک وسبطی الرحمة
وسیدی شباب اهل الجنة افضل ما صلیت علی احد من اولاد النبیین والمرسلین
اللهم صل علی الحسن وعلی امین المؤمنین السلام علیک یا ابن سیدا الوصیین
اشهد انک ابن امیر المؤمنین وابن امین الله وابن امینه عشت مظلوما
ومقتولا شهیدا واشهد انک الامام الزکی الهادی المهدی اللهم صل علیه
وبلغ روحه وجسده منی فی هذا الثاء افضل التحیة والسلام

الفصل الخامس

یوم الثالث وفی بعضها لیلة الجمعة سیم شعبان وبقولی شب پنجم ماه رمضان
بود و انحضرت بقولی شش ماهه متولد شد و بقولی سیع بنماه و رسول خدا صلعم در روز
هفتم از تولدش گوسفندی برای عقیقه وی ذبح نموده موی سر وی را تراشید بهمان وزن نقره
در راه خدا تصدق کرد و بروایتی گوسفند هم و یکدینار و یکدرهم و یکدرهم سر وی را تراشید و
موی سر وی را با طفل و بصدقه کردن وزن موی سر وی من بعد امر شد و در
روایت املاک که هر طفلی که زاییده شود در گرو عقیقه است یعنی اگر عقیقه وی
کنند بماند والا نمیماند و از برای پسر گوسفند و دختر ماده مناسب است

الفصل السادس

اللهم انت السلام ومنک السلام وانت السلام ولک السلام حییتنا ربنا بالسلام
وادخلنا دار السلام تبارکت ربنا وتعالیت یا ذا الجلال والاکرام فقد علمت فیما علمت
وتملکت فیما تملکت من الامر قد اهل النقد لنا من علیک بما انت اهله وتجاوز عنا
فیه منک یا اهل التقوی والمغفرة اللهم انا نسئلک بحق من اوجبت حقه علیک من خلقک
اهل بیت نبیک صلی الله علیه وآله وسلم الذین قرنت طاعتهم بطاعتک ومودتهم بمودتک
وولایتهم بولایتک ان تفضل علینا بما انت اهله وتعفو عنا وتغفر لنا وترحمنا
انک انت الغفور الرحیم وصلی الله علی محمد النبی وآله وسلم

الفصل السابع

بقولی پنجم سال بنم از هجرت در زمان پادشاهی مهرجرد و بقولی در زمان یزدجرد بود و بقولی
سال دویم از هجرت بوده در روز دهم از جمادی الآخر و بقولی نهم آن و قولی کرد در بعد از ول
ماه ولادت کفته شد هفتم و ولادت در ماه رمضان و این قول بعوامست که روز ولادت را
سه شنبه کفته اند اما بنا بر قول اول آنماه تولد کرشنبه باشد چهارده چهارده بوده قمل
از جمل بلد بوده و قرینه بر صحت این قول انکه رسول خدا در روز تولد انحضرت بمنزل زید
که تشریف بمدینه داشت و در روز قبل از جمل بلد در مدینه تشریف نداشتند

الفصل الثامن

سلام علیه در خانه امیر المؤمنین علیه السلام که در آن مسجد کشوده میشد چسبیده بود و اول هجرت آن
صحابه که خانه در اطراف داشتند درهای خانها را از مسجد کشوده بودند بعد از آن جبرئیل بر
انحضرت نازل شده و این حکم آورد که درهای خانها را از مسجد مسدود کنند سوای در خانه
رسول خدا و خانه امیر المؤمنین علیه السلام و این معنی نمیدانستند تا انچه عمر کرشد درهر خانه که
انحضرت را بود دلدل سوار کرده بخانه علی بن ابیطالب علیه السلام رفت و چون احتیاج به سواری نبود و
انکار کردند باین طریق و ازراه تعجب بود تا همین خانه را در دست کرفته درعقب
سوار کردند باین طریق و ازراه تعجب بود تا همین خانه را در دست کرفته درعقب

بقیه الحدیث السابع و بقیه احوال الامام الثانی و السبط الاول صلوات الله و سلامه علیهما

الحمد لله بعز قهره و غلبه و تسلط مختص استاد بزاوخدا و هوکه این کلمه و نکبت انکه خود
خصوصا اگر حدید باشد نقش کند بوسته بر خلق مسلط شود و قطرها معذب باشد
بقولی نفس نکبت الحضرة المستعان بالله و بقولی نفس نکبت ابرهیم خلیل بود که لا اله
الا الله محمد رسول الله توکلت علی الله اسندت ظهری الی الله فوضت امری الی
لا حول و لا قوة الا بالله از بک این شر کله بحمات نامه از اقتر نمرودی

باب ۱۰۶

سخت و چهار زن نکاحی داشت سوای کنیزان خاصه و انچها رقعان و بیرادری شخص بوده
ابنت ام بشیر بن ابی مسعود عتبة بن عمرو بن ثعلبه خزرجیه مادر زید و هاشم اند و
الحسن و ام الحسین ۲ حوله بنت منظور فزاریه مادر حسن بن حسن ۳ ام اسحق بنت طلحة بن عبید الله
مادر محمد بن حسن ملقب بقوام و فاطمه کبری که شبیه تر بن مردم بود بجده خود فاطمه دختر اسد و اسما ملقب
ملقب بجده که الحضرة الطهر بها معروف مسموم ساخت طبع انکه معنیه او دایه بر خود بن بدهد
و بعد از او گفته که لوبد بسر بود سوا لحفا چکرده که با فرزند من کند بس بکبوی او را بردم استرداد
بعضی اسم او ام ابیه بنت ابی الفدیر بن حذیم ۴ اسماء بن عبد الرحمن بن ابی بکر

باب ۱۰۷

روز پنجشنبه وقت چاشت منقولست که ابن روز جهل از اراخضرت بود به نسل ملاه دیوانش
خود اضطراب زیاد میشود و اینطا میخواند اللهم انی احتسب نفسی من ذلک فانی لم اصب
بمثلها پس حضرت امام حسن ۴ گفت ای برادر چرا جزع میکنی و حال انکه دانی خواهی شد
بر پدران خود رسول خدا و علی مرتضی و مادران خود خدیجه کبری و فاطمه زهرا و
بخالوهای خود قاسم و طاهر و بعمهای خود حمزه و جعفر فرمود ای برادر جزع از
راه آنست که داخل میشود بار ی که مرکز و مثل اینها داخل نشده ام

باب ۱۰۸

سال چهل و نهم از هجرت و بقولی سال پنجاه از هجرت بود در ایام بادشاهی معویه بن ابی سفیان که
ویرا شادی عظیم از استماع خبر وفات الحضرت دست داده اما از راه جهلودی میکوید
بخلافت حضرت امام حسن ۴ موشت یا بعضی از تحف و هدایا و شاده الحضرت نامبرده
سوت برادر تقریبه کفت و بقولی چهار هزار دینار که مرسالیه برای صله خرج امام حسن ۴
از خراج دارالاماره مقرر کرده بود برای امام حسن علیه السلام و رسالهٔ
حاکم و مدینه سعید بن العاص توه و او عمان بن الحضرت کذارد و
چهار امام حسین علیه السلام خود مخفی عمان نزد او کذارده بود تمت

باب ۱۰۹

زیارتش و ثواب مثل زیارت رسول خدا و امیر المؤمنین و امام حسن علیهم السلام
چنانچه ابن بابویه منقولست که رسول خدا صلی الله علیه و آله با الحضرت کفت یا بنی
من زارنی حیا او میتا او زار ابالک او زار اخالک کان حقا علی ان ازوره یوم القیمة
فاخلصه من ذنوبه و در خصوص زیارت خود فرموده من زار قبری بعد موتی کمن هاجر
الی فی حیاتی فان لم تستطیعوا فابعثوا الی بالسلام فانه یبلغنی

باب ۱۱۰

سال چهل و نهم از هجرت بود و بقولی سال پنجاه از هجرت بود در ایام بادشاهی معویه بن ابی سفیان که
ویرا شادی عظیم از استماع خبر وفات الحضرت دست داده اما از راه جهلودی میکوید
بخلافت حضرت امام حسن ۴ موشت یا بعضی از تحف و هدایا و شاده الحضرت نامبرده
سوت برادر تقریبه کفت و بقولی چهار هزار دینار که مرسالیه برای صله خرج امام حسن ۴
از خراج دارالاماره مقرر کرده بود برای امام حسن علیه السلام و رسالهٔ
حاکم و مدینه سعید بن العاص توه و او عمان بن الحضرت کذارد و
چهار امام حسین علیه السلام خود مخفی عمان نزد او کذارده بود تمت

باب ۱۱۱

مشهور و ده سال دوازده ماه و بقولی شش ماه بود و در حجر مسجد مدینه کنار
ان کفنه لبد نظمه و بینک فی العلی سنام رحیب بعید الذکر تقع العباد ابوه سید البشر
شرفا و مجدا ما بنی العلی الرفیع الزیاد و جدته اکرم النقلین طرا او بفضله علی الاعمام
الی الحسن بن فاطمه اشرف من مجن ایتق المدح الجیاد او الحاسدون علیه بفضل هو ارفعه
ملک یدل الهوادی بکم تال الهدایة و ضلال و انتم فاتح سبل الرشاد و من بلغ الرشا
فی امور فان ولاکم لفخر و ما ملات من ولایتکم و نعم الزاد یوم المعاد و نعم

الجدول العاشر في معرفة آثار الإمام الثالث والسبط الثاني عليه الصلوة والسلام

الفصل الأول

حسین است مصغر حسن لفظاً ومعنی وحسنان او عمویند از برادر و والد جلیل و منتفع از بیل اصل
است چنانچه در بن باب خود فرموده نظم خیرة الله من الخلق أبي ثم امي فانا ابن الخیرتین
فضة قد صفیت من ذهب فانا الفضة وابن الذهبین من له جد کجدی قل لویدی
لو کشیخی فانا ابن القرنین ومرویست که اول حسن عدد احمد نام کرده بود وقتی امام حسین را بصغر
پس رسول خدا حسن وحسین نامیدند وبکی ایشان شبر وشبیر است نامهای ایشان عبرانی بمعنی
حسن وحسین واز روایت چنان ظاهر میگردد که امام حسن آن اولدی که نامی والدت امام
حسین عدد حمزه میگفتند وذکت بمعنی نامش ورمیل است یعنی دیم عنزه شد عهد

الفصل الثاني

ابو عبد الله وابو الائمه وابو المساکین ذی اکرم نواز شرف آدمیان شیوع بعد از وی واقع
الحضرت چنانچه در بن باب گفته اند نظم کم ولد جاد قبلهم من قبلهم وبنوهم من
بعدهم کهاة والناس فی التمامة الذی وهم لذا صدا کرام سماة لو انصفوا کانوا
لادم وجلهم وتفوت لو لادهم حواء ودر کتبة اند علماء اجماع است لیکن دقان وثاك
اختلافی هست کویند مضکینی در عشر الحضرت بوده که از سرکار الحضرت
موظف بنا شد و باعدهم وحشم بجد بن حج بموجب خود پیاده رفتی و
جیبتهای مرتبع ومرتبی وی راکشیده بیاده کان را سوار کردندی

الفصل الثالث

پدرش امیر المؤمنین وهادر بن فاطمه زهرا صلوات الله علیها مادر بزرگوارش خیر نساء العالمین
اولین واخرین است چنانچه در بن باب بخوبی وصف نموده است نظم انا ابن علی الخیرین من ال
هاشم کما فی هذا المخراجین فخر وجدی رسول الله اکرم من مشی ونحن سراج الله
الخلق فاطمة امی سلالة احمد وعمی یدعی ذا الجناحین جعفر وفیه کتاب الله انزل
صادقا وفینا الهدی والوحی والذکر ونحن ولاة الحق فی الناس شرعه
مالیون بکر وشیعتنا فی الناس اکرم شیعة ومبغضنا یوم القیمة یخسر ثم

الفصل الرابع

شهر ولادت او روز پنجم شعبان ویقولی پنجم رمضان مذکور که روزه آن سنت مؤکدات و
بقولی پنجم ربیع الاول وبقولی سلخ ربیع الاول قبر مقدس بنظفه مبارك او شفاء قبل از
ولادت بسته شدن بوده کویند بچاه شش عدد از ولادت بزاد رش امام حسن علیه السلام نظفه او بسه
شدن فاصله میان ولادت او وبزادرش هفتماه وبیست یوم است واهمغنی بیاد روایت
زیرا که میان هردو از اقوالی که در خصوص ولادت الحضرت در این عدد وارد مذکور است و
ایام ولادت امام حسن علیه السلام کرد رحدود لکدشت فاصله زیاده بر این متقدم میشود

الفصل الخامس

بقولی سال سیم از هجرت اما بقول اصح چهارم از هجرت در ایام دولت
هرمز وبقولی خسرو پرویز وبقولی شهریار پادشاهان عجم وبقولی ایام
پادشاهی یزدجرد پسر شهریار بوده که در زمان خلافت عمر از دست
مسلمانان غلبه نموده بجانب فارس کریخت ومدتی در انجا بود وشهر
یزدا او بنا کرد وبازلت که سلام بفارس آمده وبخراسان کریخت

الفصل السادس

شهر ولادت او روز سیم شعبان وبقولی پنجم رمضان مذکور که روزه آن سنت مؤکدات و
بقولی پنجم ربیع الاول وبقولی سلخ ربیع الاول قبر مقدس بنظفه مبارك او شفاء قبل از
ولادت بسته شدن بوده کویند بچاه شش عدد از ولادت بزاد رش امام حسن علیه السلام نظفه او بسه
شدن فاصله میان ولادت او وبزادرش هفتماه وبیست یوم است واهمغنی بیاد روایت
زیرا که میان هردو از اقوالی که در خصوص ولادت الحضرت در این عدد وارد مذکور است و
ایام ولادت امام حسن علیه السلام کرد رحدود لکدشت فاصله زیاده بر این متقدم میشود

الفصل السابع

بقولی سال سیم از هجرت اما بقول اصح چهارم از هجرت در ایام دولت
هرمز وبقولی خسرو پرویز وبقولی شهریار پادشاهان عجم وبقولی ایام
پادشاهی یزدجرد پسر شهریار بوده که در زمان خلافت عمر از دست
مسلمانان غلبه نموده بجانب فارس کریخت ومدتی در انجا بود وشهر
یزدا او بنا کرد وبازلت که سلام بفارس آمده وبخراسان کریخت

الفصل الثامن

وسنه شدن جمعه رحمت ومغفرت وکفارة کاهان اختصاص رسول
خدا وفاطمه زهرا وامام حسن مجتبی وحضرت علیهم السلام دارد وبر این
توسل اللهم صل علی محمد وآل محمد وعلی بنیه وابنیها واسالك
بهم ان تغفر لی ذنوبی وتوفقنی لطاعتك ورضوانك وتبلغنی بهم افضل ما بلغت
احدا من اولیائك انك ذو فضل عظیم واللہ اعلم

بقیه الجدول العاشر فی معرفة احوال الامام الثالث السبط الشهید علیه الصلوة والسلام

الفصل الاول فی ولادته

الفصل الثانی فی ازواجه واولاده

الفصل الثالث فی ابتداء امره

الفصل الرابع فی ایام خلافته

الفصل الخامس فی ایام امارته

الفصل السادس فی ایام خلافته

الفصل السابع فی ایام امارته

الفصل الثامن فی ایام خلافته

الفصل التاسع فی ایام امارته

الفصل العاشر فی ایام خلافته

الجدول الحادی عشر فی معرفة انوار الامام الرابع والسجاد الرابع علیه الصلوة والسلام

الجدول الحادی عشر

علی که ماخوذ از علو بمعنی تفوق و مدایح و مناقب است چنانچه در زین بالکفة المرتضی
مدیح علی بن الحسین زبیدة علی کان من فاق عبده اعلام الهدی فاق البریة کلها
بابنائه خیر الوری وبجده لم یشرفوق النجوم محله افق به حتی لسان حسوده
بد لو یقی بالبث بعضها تبت بخلاف التخاوجوده واصل کریم طابروقها فاسجح
بخلا العقول من نضادة جوده وفضی بها الله من نور قدسه فادتکت المکرمات
مثل وجوده سمت بهم حال الی المرتضی علی تقاصرت الشهب العلی عن صعوده

الجدول الثانی عشر

سه کنیت دارد ۱ ابوالحسن ثانی ۲ ابو محمد ۳ ابوبکر و لکن چه این کنیت نزد شیعیان
مستبعد مینماید لیکن در روایت آمده که چون ائمه علیهم السلام میدانستند که در ایام تقیه
افضل است شیعیان را بجهود خواهند کرد باینکه تولای ابی بکر و عمر و عثمان و دیگران
ایشان کنند لهذا بعضی از اولاد خود را باین نامها مینامیدند که شیعیان در حین زیارت
ایشان قصد کنند مرویست که امیر المؤمنین علیه السلام یکی از پسران خود را عثمان
نام کرده میفرمود ما سمیته باسم الشیخ الکافر ولکن سمیته باسم عثمان بن مظعون

الجدول الثالث عشر

سه کنیت دارد ۱ ابوالحسن ثالث ۲ ابو جعفر ۳ ابوبکر و لکن چه این کنیت نزد شیعیان
مستبعد مینماید لیکن در روایت آمده که چون ائمه علیهم السلام میدانستند که در ایام تقیه
افضل است شیعیان را بجهود خواهند کرد باینکه تولای ابی بکر و عمر و عثمان و دیگران
ایشان کنند لهذا بعضی از اولاد خود را باین نامها مینامیدند که شیعیان در حین زیارت
ایشان قصد کنند مرویست که امیر المؤمنین علیه السلام یکی از پسران خود را عثمان
نام کرده میفرمود ما سمیته باسم الشیخ الکافر ولکن سمیته باسم عثمان بن مظعون

الجدول الرابع عشر

سه کنیت دارد ۱ ابوالحسن رابع ۲ ابو جعفر ۳ ابوبکر و لکن چه این کنیت نزد شیعیان
مستبعد مینماید لیکن در روایت آمده که چون ائمه علیهم السلام میدانستند که در ایام تقیه
افضل است شیعیان را بجهود خواهند کرد باینکه تولای ابی بکر و عمر و عثمان و دیگران
ایشان کنند لهذا بعضی از اولاد خود را باین نامها مینامیدند که شیعیان در حین زیارت
ایشان قصد کنند مرویست که امیر المؤمنین علیه السلام یکی از پسران خود را عثمان
نام کرده میفرمود ما سمیته باسم الشیخ الکافر ولکن سمیته باسم عثمان بن مظعون

تقیه الحدیث الحادی عشر فی معرفة آثار الامام الرابع علیه الصلوة والسلم

فصل اول

لکل غم حبسنی الله یعنی زندهرانده ی راست مراخدا و نقش این کلمه برانگشتری جمعه دفع اذی و خوبست و بقولی نقش نگین الحضرت الله مدبره و یعنی او سبحانه شره دهنده است مؤمنان را به بهشت و بقولی نقش بالله ثقتی یعنی اعتماد من بخدا و بقولی ان الله بالغ امره یعنی بدرستی که خدا رساننده ی فرمان خویش است و بقولی نقش نگین علی بن ابیطالب علیه السلام

فصل دوم

یا دائم یا دیموم یا حی یا قیوم یا کاشف الغم و یا فارج الهم و یا باعث الرسل و یا صادق الوعد صل علی محمد و آل محمد و افعل بی ما انت اهله دعای بکر کراسم اعظم است اللهم انی اسئلک بانک الله لا اله الا انت الله الذی لا اله الا هو رب العرش العظیم و چون جنازه دیدی گفتی الحمد لله الذی لم یخلق من الدنیا شیئا الا و خلق قبله الموت

فصل سوم

بقولی بلندترین کاخی داشت لاغیر و ام عبد الله دختر امام حسن مجتبی بود کرمانی در ذکر محمد بن علی الباقر و بقولی عبد الله بنازوی بمرد و باقی فرزندان ازکبیر ان خاموشند که اسامی و مدایشان نیست مگر دختری که نامش فاطمه بود و ام ولد بود و دختری که نامش ام الحسن بود و ام ولد بود و دختری که نامش ام سلمه بود و ام ولد بود و دختری که نامش ام الحسین بود و ام ولد بود و دختری که نامش ام الکرام بود و ام ولد بود و دختری که نامش ام الحسن

الجدول الثاني عشر في معرفة احوال الامام الخامس والحبر الهمام موسى عليه الصلوة والسلام

الف

محمد است معنوی از باب تفعیل جهت مبالغه و تکثیر ان یا تفضیل لفظ احمد از افعل کرد وزن حمدی
بندگان خود راستایش کند چنانچه خدا است مر آنحضرت محمد کرده شد تو از همه کس
باشد و دون خلایق ستایش خدا کنند آنحضرت احمد از همه باشد یعنی حمد کننده تر از همه
چند او در نوع بنی آدم است و این اسم را فضل پیمبران است مروی است کردگار حقیقی
عز شانه امر کند که هر کس را نام محمد باشد بجهت ادای اجلال کند به هشت بهای کرامت این
نام و نام دیگر شش و زکریا سه مرتبه مشمول عنایت است یعنی وارث علوم اولین و آخرین

ب

ابو جعفر است و بنی در لغت بمعنی اخبار مفهوم میشود که قبل از آنکه امام جعفر صادق
آنحضرت بهم رسد او مکنی باین کنیه بوده است و طوفی شتم چنان شنیده
در دهند مفهم که طفل را نام مینهادند اگر پسر باشد مکنی باو فلان و اگر
دختر باشد فلان کنند و از آنحضرت منقول است که ان المکنی اولا بنا فی صغرهم
مخافة ان یلحق بهم یعنی نام اطفال نمودند در کوچکی مکنی بکنیه میکردند تا مرگ
حوض اینکه مبادا ایام حیات ذشت معنوی مانند شوند هر نوزدهی را که

ج

ام عبد الله دختر امام حسن مجتبی است که بقول جمهور مکنی بام عبد الله نام مادر وی فاطمه
بوده است و مادر او بقول صحیح ام ولد است نام او ام فروه بنت قاسم بن محمد بن ابی بکر بوده است و
بقول اصح مادرش ام سلمه بنت عبد الرحمن بن ابی بکر است پس امام محمد باقر اول
کسی است که جمع شد در وی نسل حسنین با امامت و ابو بکر ملحق شد در وی قبیله بنی تیم
که قبیله ابو بکر است به بنوهاشم و لهذا اسناد ولد الزنا بوی بن ابی بکر نتوان داد
چنانچه بعضی از ناصبیان بعضی صحیح ثابت شده که احدی از ائمه اهل بیت ولد الزنا نبوده اند

د

روز اول رجب و بقولی بیست و دوم از ماه مذکور و بقولی سیم ماه صفر بعد از
نام نهادن فرزند بنام میکوده روز هفتم از تولد لا اقل در همان ماه ضرور است
هفت نام نهادن فرزند بنام میکوده روز هفتم از تولد لا اقل در همان ماه ضرور است
از انحضرت مرویست که اصدق الاسماء ما سمی بالعبودیة و افضلها اسماء الانبیاء
و از رسول خدا مرویست که من ولد له اربعة اولاد لم یسم احدهم باسمی فقد جفانی
و ایضا مرویست که لیس فی الارض اهل بیت فیهم اسم محمد الا وهم فی تقدیس کل یوم

ه

روز هفتم از تولد بنام میکوده روز هفتم از تولد لا اقل در همان ماه ضرور است
هفت نام نهادن فرزند بنام میکوده روز هفتم از تولد لا اقل در همان ماه ضرور است
از انحضرت مرویست که اصدق الاسماء ما سمی بالعبودیة و افضلها اسماء الانبیاء
و از رسول خدا مرویست که من ولد له اربعة اولاد لم یسم احدهم باسمی فقد جفانی
و ایضا مرویست که لیس فی الارض اهل بیت فیهم اسم محمد الا وهم فی تقدیس کل یوم

ز

وفات کتب علم و در یافت علم و معروف مختص است بتوسل جستن بانحضرت
علیه السلام بدین طریق اللهم انی اسئلک بحق ولیک محمد بن علی
الباقر و اتوسل الیک به ان تزکی علما کثیرا نافعا و فهما
کاملا و یقینا صادقا تطمئن به قلبی و توصلنی الی درجات
المقربین فی معرفة امور الدنیا و الدین امین یا رب العالمین تمت

بقیهٔ الجدول الثانی فی معرفة احوال الائمة الخمسة علیهم الصلوة والسلام

فصل اول در ذکر امیر المؤمنین علیه السلام

فصل دوم در ذکر امام حسن علیه السلام

فصل سوم در ذکر امام حسین علیه السلام

فصل چهارم در ذکر امام زین العابدین علیه السلام

فصل پنجم در ذکر امام محمد باقر علیه السلام

فصل ششم در ذکر امام جعفر صادق علیه السلام

فصل هفتم در ذکر امام موسی کاظم علیه السلام

فصل هشتم در ذکر امام علی رضا علیه السلام

فصل نهم در ذکر امام محمد تقی علیه السلام

فصل دهم در ذکر امام علی نقی علیه السلام

فصل یازدهم در ذکر امام حسن عسکری علیه السلام

فصل دوازدهم در ذکر امام محمد مهدی علیه السلام

الجدول الثالث عشر في معرفة احوال الائمة السنية في العلوم الكائنة عليهم السلام

الفصل الاول في ذكر احوال الامام الصادق عليه السلام

جعفر اسم كرد ثالث بكسر ثاء بمعنى نهر خرد و علوم غير متناهي چه نهر جاري كثير النفع جعفر گويند و جمع ان جعافر است و جعفر نام مزرعه نيز در بغداد بدين وجه مناسبت دارد كه علوم اهل بيت مؤمنون از انچه باعث ترويج مذاهب اثنى عشر گرديد از انحضرت بيشتر خود منقول و مخصوص بيكديگر ميباشد و كمتر فائده خود فوت شده كه ميتوان النهار العظيم يعني بطلب فضل ازند ابي حنيفه و عزم ميروند و ملك ثالث جوئي كه جلد ذا ميكند و نهر پاك صاف را كه عبارت از انحضرت است بگذارند

ولادت امام جعفر صادق در سنه ثلاث و ثمانين من الهجرة النبوية در مدينه طيبه بوده و در سنه ثمان و اربعين و مائة من الهجرة النبوية در مدينه طيبه وفات يافته و در بقيع مدفون گرديده

القاب شريفه او صادق و فاضل و طاهر و امين و صابر و عالم و قائم و كامل و صالح و صفي و صديق و عابد و زاهد و ناطق و رضي و حجة و ناصح و مرشد و مؤيد و مطيع و مقرب و مقدس و مطهر و مفوض و مسلم و مسلم و مسلم

تتمیم المجدول الثالث عشر فی وفیات احوال الامام السادس علیه الصلوة والسلام

باب ۱۰۹

امت تقی فاعصمنی من شر خلقک یعنی تو ثقه اعتماد منی پس بدد کار من پس کافی مرا از شر خلق خود و بقول الله ولکن عصمنی من خلقه بود تقی من بر ایشان بکلمات دینی بخصوصا اگر عقیق باشد موجب محفوظ بودن از بدیهاست و بقولی نفس نکین والله ولی التقی بود از برای تو انگری موثر است و بقول الله حسبنا الله کل شی بود و بروایتی یا تقی قنی شر خلقک والله اعلم

باب ۱۱۰

سنی بود که منصور خلیفه بوی داده بود در مجلس در میهمان طعام و بقولی انگور در آوند چینی نهاده بخضرت مسموم کردند حضرت شفا یافت بعضه اخرده دل بهم نهاینده و فات یافت و بقولی بزهر کوبیده افطار او لقمه در خدمت او شدم دیدم که لقمه را بدست تر میکند گفتم وقت نیست گفتم کاش معلوم کنم که امام بعد از او کیست پس بعد از انجا رفتم مرده پس علی من رجعی هذا باب شفا یافته و بعد چند روز از مسموم شدن فتح نکیه کرده مرده او در بغداد و بقولی در سوره پس از وفات حضرت کاظم علیه السلام بسوی مدینه رفتم خواستم از امام بعد از او بپرسم فرموده اکنون جواب نمیدهم خواهی آمد

باب ۱۱۱

در قبرستان بقیع مدینه گنبد و صفه بارزان گفته اند نظما بارکا نحو المدینة حرة فذا فرة تلوی له کل سبب اذا ما علا ذاک الله عاینت جعفرا فضل لولی الهدی ابن المهذب الا یا ولی الله وابن ولیه اتوب الی الرحمن ثم اتوب الیک من الذنب الذی کنت مبطا اخاف فیه دائبا کل معرب فان ولی الله قام الذی تطلع نعشی نحوه وتقرب و در وصیت که حضرت او را در بعضا مه سطوحیه کرده دیگی از انما المؤمنون تکفین شد و عمامه علی بن الحسین و بعدی که بحمل دینار خریده شده بود

باب ۱۱۲

سوای کنیزان خاصه و دختر حسن که از علی بن الحسین بن علی بن ابیطالب علیه السلام بود مادر اسمعیل و عبد الله و ام فروه و بلند دیگر خواسته بود و از و فرزندی معلوم نیست و نام و نشان او نیز بنظر نرسیده اما از سرایا زده دختر دیگر خاصه داشت از اکثر ایشان فرزندان رسیده و نام و نشان ایشان نیز مضبوط طیبت سوای حمیده بر بیته مادر امام موسی کاظم علیه السلام که در حد ولایته مذکور شد

باب ۱۱۳

استشفعت به علی عدی بن ثابت الخ و انا اشفع الی الله بالعباس عمه نبیه و صنوه و بالحمزة اسد الله و اسد رسوله و بعلی اخی رسول الله و ابن عمه و بفاطمة بضعة رسول الله و بالحسن و الحسین سبطی رسول الله و ریحانتیه من الدنیا و بالائمة من ولد الحسین صلوات الله علیهم اجمعین ان تشفعنی فی ولدی و اهلی و مالی و نفسی و ان تعافینی فی جمیع ما انا فیه من امر دنیای و آخرتی فانک ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و سلم تسلیما کثیرا

باب ۱۱۴

سنه ثمان و ثلاثین و مائة و بقولی سنه تسع و اربعین و مائة من الهجرة النبویة و در مدینه طیبه زمان حکومت منصور خلیفه و بقولی ابو جعفر و ابو الدوانیق بود و باعتبار انکه ابتدای محرم الحرام طلا در طعام کرده و زیاد تجربه نماز و آن حضرت عند الله افطار فطر با حضرت کاظم معارضه نموده و جمعی کثیر از شیعه متحیر بودند و بنا بر اذا تعارضا تساقطا نزد بعض بود که مراد بمذهب ابو حنیفه و غیره گفته اند آن حضرت کاظم معجزا چند نموده نماز بر جنازه خود گذارده و مردم بر قبر آن ما فند و الله اعلم

باب ۱۱۵

اول انسان که با حضرت با اختیار کرش سعی در ترویج ان نمود انتشار بضاعت کرد بتوسط صاحب فهرست مدایح در بحث ان نقله مناقب الصادق مشهوره ینقلها الصادق عن صادق اجری الی العهد کابائه کما جری فی النخلة السابق و فاق اهل الارض فی العلم و هو علی حالاته فائق و کل ذی فضل بفضله فضاله و فضله معترف فالحق الرمکان فی العلم شامخ و طور مجده صاعدا و هو مزدوج العزة الذی رفعها سام علی اوج السما سامق کانما طلعته مما بدا الناظره الفتر و الشارق بروقه مبدل الدجی و البهی و هو لهم اجمعهم رابق شاد المعالی فی سمی العلی و مجده و موطنها فاشق تمتم

باب ۱۱۶

سی و نه سال تقریبا و بقولی سی و چهار سال بنا بر مشهور اما از اختلاف اقوال کدام تاریخ فوت حضرت و تاریخ فوت والد ماجدش فاضله سال و ماه متفاوت خلاف افتاد شش صورت دیگر احتمال میرود ۱ سی و نه سال و نه ماه و دو روز ۲ سی و نه سال و شش ماه و دو روز ۳ سی سال و نه ماه و دو روز ۴ سی و نه سال و شش ماه و دو روز و قول اول از این شش احتمال اصحست و الله اعلم بالصواب

الفصل الرابع عشر في معرفة احوال امام السابع والعالم ع عليه السلام

اللهم صل على الامين الموتمن موسى بن جعفر البر التقي الطاهر الزكي النقي
المبين المجتهد المهتدي الصابر على الاذى فيك اللهم وكما بلغ عن آبائه
ما استودع في امرك وحفظك وحمل على المحجة وكانوا اهل الغيرة و
الشدة فيما كان يلقى من جهال قومه فجعل عليه افضل وآكمل
ما صليت على احد ممن اطاعك ونصح لعبادك انك غفور رحيم

الفصل الخامس

الفصل السادس

الفصل السابع

الفصل الثامن

الفصل التاسع

الفصل العاشر

بقیّة الجدل الرّابع عشر في معرفة أحوال الإمام السّابع عليه الصّلوة والسّلام

الفصل الخامس عشر في معرفة احوال الامام الثامن ابو الائمة الضامن عليه الصلوة والسلام

على است كه ماء مباركش چون نام جد بزرگوارش مشتق از نام الهي ودفاين معنوي است در جد
اسماء حسنى كه ذكرشد واين نام مقتدر كه لائق بر علو شان مستوى وامتياز از همگنان دارد
جنانچه در تفسير آن حق سبحانه وتعالى فرموده كه مراد از شهور
دوازده كامل دوازده امام عالي مقام است ومراد از منها اربعة حرم چهار امامند
كه نام ايشان على است ١ على بن ابيطالب ٢ على بن الحسين ٣ على بن موسى
على النقي عليهم السلام وان دليل صريح وافصيح چهار بهشت دنيوى

اللهم صل على علي بن موسى الذي ارتضيته وقد ضمنت له من مشيتك من خلقك
اللهم وكما جعلته حجة على خلقك وقائما بامرك وناصرا لدينك و
شاهدا على عبادك وكما نصبت لهم في البر والعلانية ودعا الى
سبيلك بالحكمة والموعظة الحسنة فصل على احد من اوليائك وذخيرتك من خلقك انك جواد كريم ثم

اول واشهر القاب رضا است ٢ رضى است كه اين هر دو دلالت صريح بخوشنودى الحضرت
از الطاف الهى وخوشنودى خدا از وى ميكند اما فخر الحضرت بخوشنودى خويش از خدا كه در قدر
امداد كه ادنى مرتبه رضا المستدعى مرتبه تقوى وايمان واخلاص واما فخر او بخوشنودى خدا كه
بعد از ورود بر صراط من اطاع الله واتقى فاز فوزا عظيما وكوبيدن او بابن نام انكه موافق ومخالف از وى
راضى خواهند ٣ صابر ٤ وفى يعنى سپرنده در بلاء ووفا كننده بعهدها ودر ميان عجم ملقب بثامنه
هفتم است زيرا كه محل استقبال ملائكه در هر روزى بعد هفت مكان است مكه ومدينه وكوفه
ومعابد قريبه كه در بغداد است وبنى بناى ومشهد معدن ودر يكى بعد از ديگرى ملقب بدين نام

ابو الحسن ثالث است نزد جمعى كه امير المؤمنين را ابو الحسن مطلق گويند وسيد الساجدين را
ابو الحسن اول وامام موسى كاظم را ابو الحسن ثانى اما نزد جمعى كه گفتند امير المؤمنين و
امام زين العابدين را منظور نداشته اند چون امام موسى كاظم وحضرت امام رضا هر دو
در ميان عصر وهر دو مكنى بابى الحسن بوده اند حضرت كاظم را ابو الحسن ماضى وابو الحسن
اول وامام رضا را ابو الحسن ثانى گويند واين كنيت لصيقه كاظم با الحضرت بوده اما بجهت
تقطيع گويند الحضرت در خبر بمن نوشت ان فلانا ابنى يتيم ولدى وقد نجلت كنيتى

روز سه شنبه ويقولى پنجم المحبس الذى وضع فيه اوزبى ولعين عنه ابليس ويقولى دوازدهم
هر تقديرى باندهم شهر ذى قعده ويقولى دى حجه ويقولى پانزدهم شهر ذى قعده ويقولى از ذى
سنه ثمان واربعون ومائه من الهجرة النبويه ويقولى سنه ثمان وخمسون ومائه وبعد از
منصور خليفه بغداد در وفات حضرت صادق ٣ به پنجسال در مدينه متبرکه متولد
گرديد چون تولد خوارق عاداتى از الحضرت بظهور رسيد از جمله انكه روزى بقبيله خود
بخش وشهادتين بر زبان راند واقرار بامامت آباء كرام خود وشهادت بر امامت خود

ابو الحسن ثالث است نزد جمعى كه امير المؤمنين را ابو الحسن مطلق گويند وسيد الساجدين را
ابو الحسن اول وامام موسى كاظم را ابو الحسن ثانى اما نزد جمعى كه گفتند امير المؤمنين و
امام زين العابدين را منظور نداشته اند چون امام موسى كاظم وحضرت امام رضا هر دو
در ميان عصر وهر دو مكنى بابى الحسن بوده اند حضرت كاظم را ابو الحسن ماضى وابو الحسن
اول وامام رضا را ابو الحسن ثانى گويند واين كنيت لصيقه كاظم با الحضرت بوده اما بجهت
تقطيع گويند الحضرت در خبر بمن نوشت ان فلانا ابنى يتيم ولدى وقد نجلت كنيتى

مادرش كنيزك بوده مسمى بحمده ويقولى نام اسپى ويقولى نام وحشى ويقولى
نامش كلثم بوده بهر تقديرى از روم نوبه وفنكار ونامليت وجمالى نداشته ويقولى نام
وى سكن النوبيه بوده ويقولى در حق خبر ان المرء شبه وترجمى كويند نامش تكم بوده چنانچه خبر در باب
كفن اين مضمون الا ان خير اكفانكم البياض ووالد او عظام واجداد او اعاظم العرب انتهايه للغلو
الحاقا بيا امام بودى حجة الله تكلم ومرويست كه چون حمده مادر امام موسى ٣ وقد الخبر
رسول خدا شبى در خواب بدوى فرمود مژده باد ترا كه از او با امام موسى پسرى خواهد آمد كه امام
رضا ٣ از وى بظهور رسيد در حمده او را بعد از تولد الحضرت لما هو وناميده

روز سه شنبه ويقولى پنجم المحبس الذى وضع فيه اوزبى ولعين عنه ابليس ويقولى دوازدهم
هر تقديرى باندهم شهر ذى قعده ويقولى دى حجه ويقولى پانزدهم شهر ذى قعده ويقولى از ذى
سنه ثمان واربعون ومائه من الهجرة النبويه ويقولى سنه ثمان وخمسون ومائه وبعد از
منصور خليفه بغداد در وفات حضرت صادق ٣ به پنجسال در مدينه متبرکه متولد
گرديد چون تولد خوارق عاداتى از الحضرت بظهور رسيد از جمله انكه روزى بقبيله خود
بخش وشهادتين بر زبان راند واقرار بامامت آباء كرام خود وشهادت بر امامت خود

مادرش كنيزك بوده مسمى بحمده ويقولى نام اسپى ويقولى نام وحشى ويقولى
نامش كلثم بوده بهر تقديرى از روم نوبه وفنكار ونامليت وجمالى نداشته ويقولى نام
وى سكن النوبيه بوده ويقولى در حق خبر ان المرء شبه وترجمى كويند نامش تكم بوده چنانچه خبر در باب
كفن اين مضمون الا ان خير اكفانكم البياض ووالد او عظام واجداد او اعاظم العرب انتهايه للغلو
الحاقا بيا امام بودى حجة الله تكلم ومرويست كه چون حمده مادر امام موسى ٣ وقد الخبر
رسول خدا شبى در خواب بدوى فرمود مژده باد ترا كه از او با امام موسى پسرى خواهد آمد كه امام
رضا ٣ از وى بظهور رسيد در حمده او را بعد از تولد الحضرت لما هو وناميده

فرموده كه فضائل جمع كننده او وعزيز كننده او مى ستايد زيارت او طلبى وان
بندگى است وسلوك نمايد بمسلك قناعت مكروكرى كه از اخوت واشنا
نباشد ودورى منتهى كه اجتناب از اتهام نمايد ومزدى نزد الحضرت شكوه كه الحضرت
باين نظم مبادرت فرمود نظم اعذا اخاك على ذنوبه واصفح وعظ على عيوبه واصبر على
هبات النقيه وللزمان على خطوبه ودع المجامله فضلا وكل المظلوم على جبنه وليما
از الحضرت ماثور است كه عيب الناس كلهم الرضا بالدون من الامر وفى العين قذى
والغيبة لهم ادما ولو نطق الزمان بنا هجانا وليس الذئب ياكل لحم ذئب ويأكل بعضنا بعضا

سلامتى در سفر وبحر ومسلك بوطن وعمل تمنى انعم واندر مغرب منوط است
برقبول جستن با الحضرت بدين دعا كه اللهم انى اسئلك بحق وليك
الرضا على بن موسى الرضا الا سلمتنى به فى جميع اسفارى فى البر والبحار
والجبال والقفار والاودية والقيعان من جميع ما
اخافه واحذره انك رؤف رحيم تمت بعون الله تم

بقیهٔ الجدل الخامس عشر فی معرفة احوال الامام الثامن ابی الحسن علی بن موسی الرضا علیه السلام

الفصل الاول فی ذکر ولادته و نشوه

الفصل الثانی فی ذکر ازواجه و اولاده

الفصل الثالث فی ذکر شمائله و اخلاقه

الفصل الرابع فی ذکر ما جری بینه و بین المأمون

الفصل الخامس فی ذکر ما جری بینه و بین المعتصم

الفصل السادس فی ذکر ما جری بینه و بین الواثق

الفصل السابع فی ذکر ما جری بینه و بین المتوکل

الفصل الثامن فی ذکر ما جری بینه و بین المنتصر

الفصل التاسع فی ذکر ما جری بینه و بین المستعین

الفصل العاشر فی ذکر ما جری بینه و بین المعتز

الفصل الحادی عشر فی ذکر ما جری بینه و بین المهتدی

الفصل الثانی عشر فی ذکر ما جری بینه و بین المعتمد

الحدل السادس عشر في معرفة احوال الامام التاسع النور الساطع صلوات الله وسلامه

محمد كه لفظش مؤنث ترکیب یعنی ادم است چه انسان مذکر رحیم بشکل مکتوبی این اسم باشد بعربی
وبعد از وجود امدن بشکل این لفظات بکونی یا تفضیل مدین نهج میمنی هذا لفظه
که هر کس را محمد نام کنند اسم او تا مستی که جداوت مطابق تام بهم میرساند لفظ محمد کن
قلم چون نامه در ساخت او میمش حلقه طوق کرساخت او الفش قد چاقش کاه خود با
محمد از نش حاش فی اجرا بالواسار خلخاله الفش سر دین پرودان شد با میمش چه نام آ
اینکه در دیوان عشق بود نکو فته نامی بیش سعی از با نم چون ذوی حرفی میراید
زلدت بسر اید چه نام ایت نام ایچه باشد اسکو بتر بود از ذهر چه باشد

یخ لقب او د اتقی که مشهور تر بدان القاب ست اخوذ از تقوی و پرهیز کاریست و هیچ
حق تعالی منحصر د اشته است بهر که متصف باین صفت باشد که بهترین همه صفات
در تولی که تلک الجنة التی نورث من عبادنا من کان تقیا ۲ جواد که از جود و بخشش
است و بتحقیق معانی ان در مجمع اسماء حسنی فرد اسم جواد کدشت ۳ مرتضی بمعنی منتخا
کرده شده انسان خلق ۴ منتخب و این هر سه معنی است ۵ قانع چه الحضرت خود باندک چیز
قناعت نموده و الجمله اشتهار دارد ۶ حذا منهاد و درک بسیار تمام الفهم و معنی کم عمر و بسیار علم

پدر ش حضرت امام رضا ۷ و مادرش ام ولد مسمی بخیزران و بقولی ریحانه و بقولی نادش
سمانه و بقولی مرده بود و بقولی سبیکه نوبیه و بقولی سکینه مرویست بفتح سین و فتح کاف و
سکون یا و فتح نون غیر تعدد برادر مرحوم خود نوبه حوالی حبشه بود از خویشان ماریه قبطیه که
بخاتون بحمد رسول خدا فرستاده بود و مروی است که امام موسی کاظم بوسالحسن یونس بن یقطین سلام
بوی رسانیده بود و در ضمن اخبار نوبه بمدح او و در خصوص امام محمد تقی وارد شده
چنانچه رسول خدا ۸ فرموده یا نی این خیرا ماء ابو الشوبه الطیبه الفم الملیحه الوجه

ابو الفضل ابا عبد الله الحسین را و از دوست باشد فضل تمام لهذا در حضرت آنرا لفضل
کویند یا بسبب بسیاری تفضل که بمعنی جود است چنانچه در اخبار کفته اند فاطمه حماد للمشتی
حماد ۹ علی الاطلاق مولانا الجواد ۱۰ منصوب بداء بالجود و فتحی عن الاباء فی السنة الجماد
فاضله و اخر عزاد ۱۱ عهدنا و من سخ الجماد ۱۲ و تقدم فی لوی اقدام لیث و یجری الله
اجری الجواد ۱۳ بم ابد و جبلین علی سماح ۱۴ و اضافی المنبع علی سناد من القوم الذی اقر طوعا
بفضلهم الاصادق و الاهادی ۱۵ یا مولای دعوة ذی ولاء الیکم یحیی و بکم یبادی

لیلة الجمعه و بقول روز جمعه دهم ماه رجب و بقولی یازدهم با هجدهم شهر رمضان و بقولی
دوازدهم ازان و قیل اقل اصحت سنه خمس و ستین و مائة در مدینه در ایام بادشاهی
مامون که مرو نیا و از کنیزک زیبای نوبیه خود بهم رسانیده هنکامی که باز بیده نزد بارو
کرده بود بلحواه و از او برده او را تکلیف کرده بود که هر بان را اهل مجلس کرد و لاصلاح
چنان کرده و چون بار دیکر بازی و افتاد نمیده برد و او را تکلیف مباشرت با کنیزی که
در کمال زشتی نکاف و مجده و هم در ایام حیض کرده مامون همبستر شد تم

ترکیبی و نهایت کمال نرا کت و ابروهای مقوس پیوسته بار یک چون کل محمدی سرخ و
سفید و چشمهای سیاه کشاده و بینوک کشیده بار یک کرن و القلم مشوده از آفت
و دنا لهای دهنه سفید چون دندان خوشاب کوکی نهای بزلف و دستها و انکشتان
رسا و کشیده و بین الکتفین کشاده و کمر باریک و سینه و شکم هموار و خطی از موها
روغنا از میان پشتها بنا بر نافش آمده و محاسن سیاه و مرغوله و بوهم پیچیده و کوتاه تا
متوسط اما بلندی و پستی دستها و بلندی و نوری از کتفین نفس مهر بانی کوشتی و نرمی

بافتن بکی قناعت و رسیدن منتهای لبیدن و تواکری نبخش موقوف بر تو کل
جستن با الحضرت باید دعا اللهم انی اسئلک بحق ولیک محمد بن علی
الا جدت به علی من فضلک و تفضلت به علی من دونک و نعمت قلبی
من رزقک و اغنیتنی بحلالک عن حرامک و جعلت حالی الیک انک
لما تشاء قدیر و بعد از هر نماز بجهت ادای قرض حضرت تم

بافتن بکی قناعت و رسیدن منتهای لبیدن و تواکری نبخش موقوف بر تو کل
جستن با الحضرت باید دعا اللهم انی اسئلک بحق ولیک محمد بن علی
الا جدت به علی من فضلک و تفضلت به علی من دونک و نعمت قلبی
من رزقک و اغنیتنی بحلالک عن حرامک و جعلت حالی الیک انک
لما تشاء قدیر و بعد از هر نماز بجهت ادای قرض حضرت تم

الجدول السادس عشر في معرفة احوال الامام التاسع والنور الساطع محمد النقي عليه السلام

الفصل الاول في ذكر ولادته

حسبي الله حاتمي بود برنگين نقره و بقولي عقيق سرخ و اين بحمد كفايت تمام تر في اعادي مخرب است و بقولي الشكر بدوام النعم بود و نقش اينكلمه در نگين براي دفع فقر نافع است و بوقتي كه اندوهي عظيم دارد يعني اينكلمه را ميخواند دايما كشايش حاصل ميشود اين خود شدت ندارد و بقولي نقش اكثري الخضوع المهيمن عضدي بود و اين نيز براي قوة باه نافع بر همه چيز نافع است و اين را بر ذراع راست بازو بندند و بقولي نقش اكثري الخضوع لربك تا موفق سرخ بوده و اقدام و اقتدار و تزيد اخوان و امير و ياران را خضوعا براي دفع فقر و عسرت

الفصل الثاني في ذكر والديه

بقولي مادرش سوسن و بقول اصح دوبرده دختر ليران بگي علي بن محمد ملقب به نقي كه امام دهم شيعيان است و ديگري موسي و مادر دختران بگي فاطمه و ديگري امامه است و در وصف ايشان گفته اند نظم

هما ليل لو غايث فضل كفه ... يقسم ان الرزق في الارض واسع
اذا حفظت بالبذل ارواح جودكم ... حدا السدى و استنقذتها المطالع
و ذكرى وفوده اذا بدد طوالع ... حيا الترائع غيوث هوامع سيول دافع سيوف قواطع لوائح اعلم

الفصل الثالث في ذكر ولادته

بقولي روز دوشنبه اول شهر ذي قعدة الحرام و بقولي آخر و بقولي پنجم يا ششم شهر ذي الحجه و بقولي الحزن در سنه عشرين و مائتين در مدينه رسول و نيم بعد از فوت مأمون الرشيد چنانچه خود مكرر در حق خود ميفرمود كه الفرج بعد المأمون ثلثين شهرا و در كشف الغمه مذكور است كه در اوايل همان سال بود كه معتصم عباسي الخضوت را با عيال از مدينه احضار بغداد نموده نزد خود نگاه داشت تا بعد از مدت يكسال الخضوت وفات يافت و وي در جوار مقدس معتصم ساكن شد

الفصل الرابع في ذكر ازواجه و اولاده

سواي كنيزان بلندنام كه حق سبحانه و تعالي ايشان را در حين هفتاد مولود كرامت فرموده بيكسال از شهادت امام رضا عليه السلام از خراسان ببغداد آمده الخضوت را در سن هفتاد سالگي نزد خود يافته و وي را با خضوت داده روانه مدينه منوره و مرويست كه الخضوت ميل زن و بچه خواسته بود لهذا اولاد عظام با سر و كمال ملاحت و نيت و زيبائي چون بجانه او در بغداد آمد الفضل حسن و ابا بديد آنده حسنا مأمون نزد شكوه كرد و گفت الخضوت را و جدتو را مسموم ميكويد مأمون گفت من ترا بهتر ميدانم و بر ياره و كرد و فرمود كه بيش از اين مذكور فرمايد الخضوت را سالها بعد از شهادت امام

الفصل الخامس في ذكر وفاته و مدة عمره

روز سه شنبه اول شهر ذي قعدة الحرام و بقولي آخر و بقولي پنجم يا ششم شهر ذي الحجه و بقولي الحزن در سنه عشرين و مائتين در بغداد در سال دويم بعد از فوت مأمون الرشيد چنانچه خود مكرر در حق خود ميفرمود كه الفرج بعد المأمون ثلثين شهرا و در كشف الغمه مذكور است كه در اوايل همان سال بود كه معتصم عباسي الخضوت را با عيال از مدينه احضار بغداد نموده نزد خود نگاه داشت تا بعد از مدت يكسال الخضوت وفات يافت و وي در جوار مقدس معتصم ساكن شد

الفصل السادس في ذكر مدة عمره

مشهور بين و بحساب احد و ماه و دوازده روز با هجده روز نه ماه و دوازده روز اما از روي تحقيق بيست و چهار سال و كسري است كه ان كسر چهار ده سال و سيزده ماه و بيست يوم يا چهار ماه و بيست يوم يا چهار ماه و بيست و پنج يوم يا يكماه و سيزده يوم يا دو ماه و سيزده يوم يا دو ماه و هجده يوم يا يكماه و نيم يا دو ماه و نيم يا دو ماه و بيست يوم يا يكماه و يازده يوم يا دو ماه و يازده يوم و ماه و سيزده يوم بوده باشد بنابر اختلاف اقوال در مدة عمر شريف و ميان اقوال مختلفه در بيست و دوازده صورت حاصل ميشود

الفصل السابع في ذكر اولاده

هفده سال يا هجده سال و يازده ماه و دوازده روز بقولي بيست و سه ماه و دوازده روز اما از روي تحقيق بيست و چهار سال و كسري است كه ان كسر چهار ده سال و سيزده ماه و بيست يوم يا چهار ماه و بيست و پنج يوم يا يكماه و سيزده يوم يا دو ماه و سيزده يوم يا دو ماه و هجده يوم يا يكماه و نيم يا دو ماه و نيم يا دو ماه و بيست يوم يا يكماه و يازده يوم يا دو ماه و يازده يوم و ماه و سيزده يوم بوده باشد بنابر اختلاف اقوال در مدة عمر شريف و ميان اقوال مختلفه در بيست و دوازده صورت حاصل ميشود

الفصل الثامن في ذكر ازواجه و اولاده

دعائيست مشهور بدعاء ندبه امام محمد تقي عليه السلام بايد بعد از فوت نوشته نوشته لوله از تربت آن حضرت و دران لوله بعد از نقش بسمله دعاي يا مشهورا في السموات تا آخر نقش كنند و دعاي مزبور را بهمه تدلوله گذارند بعضي بازوي راست بندند و وقتي كه قبر نزديك عقر بنا شد قدمين بيستر بايد اول چهار ركعت نماز كنند و بعد هر ركعت بعد از فاتحه هر يك از آيت الكرسي و شهد الله و سورة و الشمس و سورة و الليل و توحيد و اخلاص چهار بار بخوانند و اين بند را همه ليال بايد محفوظ باشد و اگر شكمي زوجه از جن و انس يا تيغ برهنه هجوم آورد شوند برحا ميايد و اگر نتواند بسايد بحق آن حضرت مرتفع شود

الفصل التاسع في ذكر وفاته و مدة عمره

دعائيست مشهور بدعاء ندبه امام محمد تقي عليه السلام بايد بعد از فوت نوشته نوشته لوله از تربت آن حضرت و دران لوله بعد از نقش بسمله دعاي يا مشهورا في السموات تا آخر نقش كنند و دعاي مزبور را بهمه تدلوله گذارند بعضي بازوي راست بندند و وقتي كه قبر نزديك عقر بنا شد قدمين بيستر بايد اول چهار ركعت نماز كنند و بعد هر ركعت بعد از فاتحه هر يك از آيت الكرسي و شهد الله و سورة و الشمس و سورة و الليل و توحيد و اخلاص چهار بار بخوانند و اين بند را همه ليال بايد محفوظ باشد و اگر شكمي زوجه از جن و انس يا تيغ برهنه هجوم آورد شوند برحا ميايد و اگر نتواند بسايد بحق آن حضرت مرتفع شود

الفصل العاشر في ذكر اولاده

در حضرتي كه معتصم زيراي بعد وعده اش تعيين نموده بود وفات يافت و نعش الخضوت را در انجا بوده اشته در اول رحبه نزد قنطره روان كه مكاني بوده در نزديكي منزل الخضوت نماز بر وي گذارده شد و در مقابر قريش در عقب قبر جدش موسي عليه السلام گذارده شد و بعد كه بيلغش مقدس الخضوت بعد از شهادت بامر معتصم ملعون از بام بزير انداخته شد و دفن شد كه كسي نزديك او نرود تا چند روز بعد از ان نبش خانه بود و بوي مشك و زعفران و عطر از قبر مبارك ساطع بود ميشد معتصم ديد كه اين معجزه باعث تغيير حالت گفت و دفن كردند و بقولي شيعيان اجتماع نموده بود داشتند و الله اعلم

الجدول الثاني عشر في معرفة احوال الامام العاشر والبحر الزاخر علي النقي صلوات الله عليه

الباب الاول

على است كه دلالت صحيح بر ارتفاع شان وعلو مكان الحضرت كند چه اين لفظ فيعل بمعنى فاعل است ماخوذ از علو خواه در مراتب صوري وخواه در مراتب معنوي ما تقدم يذكر اولى لهذا قام الحضرت در كتب متقدمه سما وتنويه بطول يعني هم تام اول نظم صفات على الخير من اقتفى مذاهبهم ايد جبلين على مناهج واضاء الطبرسي قلى سناد بهم عرفوا لوعي سبيل المعالي هم دلوا الانام على الرشاد وتما كانت الحكماء قالت لسان المرء من خدم الفؤاد فكم يجدي من قصد لسان وقلما يليح فهو الذي عادى

الباب الثاني

ابو الحسن الرابع ويقولي ابو الحسن الثالث تفصيلي كرده بعد از امام رضا عليه السلام كفته شد واين كنيت يا ابا عباد انت كه امام حسن عسكري فرزند اوست يا باعتبار انكه هر فعلي نيك را ماخذ اوست ومنتهي باو ميشود چنانچه در الخضوص كفته اند نظم بهم ايد جبلين على مناهج واضاء الطبرسي قلى سناد بهم عرفوا لوعي سبيل المعالي هم دلوا الانام على الرشاد وتما كانت الحكماء قالت لسان المرء من خدم الفؤاد فكم يجدي من قصد لسان وقلما يليح فهو الذي عادى

الباب الثالث

يوم السبت وهو قول الجمعة ويقولي يوم الثلثاء دهم ماه رجب ويقولي يحملان ويقولي سيزدهم از ماه مذكور ويقولي پانزدهم از ماه ذي الحجة ويقولي هفدهم از آن ويقولي منتصف شهر جمادي الاخر سنه اربع عشر ومايتين ويقولي اصح ثاني عشر ومايتين در زمان سلطنت مامون الرشيد بموضع سرياكه مكاني است در مدينه متبركه متولد شد وظاهر ساختن خوارق عادات در حين تولد

الباب الرابع

ويقولي ابو الحسن الثالث تفصيلي كرده بعد از امام رضا عليه السلام كفته شد واين كنيت يا ابا عباد انت كه امام حسن عسكري فرزند اوست يا باعتبار انكه هر فعلي نيك را ماخذ اوست ومنتهي باو ميشود چنانچه در الخضوص كفته اند نظم بهم ايد جبلين على مناهج واضاء الطبرسي قلى سناد بهم عرفوا لوعي سبيل المعالي هم دلوا الانام على الرشاد وتما كانت الحكماء قالت لسان المرء من خدم الفؤاد فكم يجدي من قصد لسان وقلما يليح فهو الذي عادى

الباب الخامس

در عاين جلال ووقار وكوم واعتبار بوده واز حياء وشرم مردمي كمي نميكريت و ابرام در مطالب نميكرده وبلند سخن نميكفت وميل بالا نشيني نداشت اغلب ميشد اوقات از براي اجلال در صدري نشيمند واز بدن حركات نميفرمود مجتمع ميشد بعضي كه رفعي خليفه مقرر كرده كه امراء در جلو او پياده روند ومنظورش استخفاف الحضرت بود كسي بنزد او قطع مسافت نمود وچون بتزديك رسيدند خليفه از الحضرت عذر خواهي كرده الحضرت فرمود تا سه روز

الباب السادس

ويقولي ابو الحسن الثالث تفصيلي كرده بعد از امام رضا عليه السلام كفته شد واين كنيت يا ابا عباد انت كه امام حسن عسكري فرزند اوست يا باعتبار انكه هر فعلي نيك را ماخذ اوست ومنتهي باو ميشود چنانچه در الخضوص كفته اند نظم بهم ايد جبلين على مناهج واضاء الطبرسي قلى سناد بهم عرفوا لوعي سبيل المعالي هم دلوا الانام على الرشاد وتما كانت الحكماء قالت لسان المرء من خدم الفؤاد فكم يجدي من قصد لسان وقلما يليح فهو الذي عادى

الباب السابع

متوسط القامه وبيارمرطوب بدروي مرخ وسفيد وكوهاي اندك بادامي وچشمهاي فراخ وابروهاي كشاده ودندانهاي درشت وچهره دلكشا كه مركه را مرضي بودي برروي الحضرت نكريستي عمها نابل شدي ومجنوب القلوب بصاحب هيبت كه هرچند دشمن بودي بخودي تملق بوي نمودي وپيوسته لب مبارك در تبسم وذكر حق تعالى ودر راه رفتن كامهاي اكوتاه بپياده رفتن الحضرت دشوار بودي واكثر در راه رفتن عرق كردي

الباب الثامن

اسعافات بواداء حقوق اخوان از مؤمنين ومؤمنات وتوافل ووردمظالم و بقعات عبادو وسايل مطلبهاي قدسي منوط است بوقوف احبان با الحضرت بدين دعا اللهم اني اسئلك بحق وليك علي بن محمد الا اعنتني به على قضاء حوائجي وتوفيقي لما يقربني اليك ويقرب اخواني المؤمنين واخواتي المؤمنات وتحملني لنيل ما اتوسل به اليك من الخير وافضي على طاعتك بفضلك يا ارحم الراحمين وبروايتي بفضلك يا اكرم

الباب التاسع

چهل وسه سال ويقولي چهل وپنج سال وشش ماه ويقولي چهل سال بعضي در نقل اوفي است با تحرير كفته اند كه مدت مكث الحضرت با پدر شش سال وپنجماه بوده ومدت خلافت بعد از پدر سي وسه سال وهفت ماه بعضي ذكر كه مجموع چهل سال وبا بعضي ذكر ليكن از ضرب شش قول كه دو ماه ولادت كه نه شد در پنج قول كه دو ماه ووفات كه نه شود واسقاط مكررها وضرب حاصل ضرب در وجوه مختلفه سال ولادت ووفاه بپنجاه وپنجماه ميرسد كه مجموع هر دو قول ذكر اين خلاف نزد

الباب العاشر

ارشد اصفياي بود وچنانكه مشهور است از اسم اعظم كه مخزون نامهاي حضرت بود از آن نامها كه فقط بآن حضرت دعا ميفرمود كه الهي اسئلك بالمكنون المخزون الطاهر المطهر المقدس المبارك الذي لا يحفظه شيء الا حفظ به السماوات والارض وبالمكنون المخزون الطاهر المطهر المقدس المبارك الذي لا يحفظه شيء الا حفظ به السماوات والارض وبالمكنون المخزون الطاهر المطهر المقدس المبارك الذي لا يحفظه شيء الا حفظ به السماوات والارض

الباب الحادي عشر

استعانت بواداء حقوق اخوان از مؤمنين ومؤمنات وتوافل ووردمظالم و بقعات عبادو وسايل مطلبهاي قدسي منوط است بوقوف احبان با الحضرت بدين دعا اللهم اني اسئلك بحق وليك علي بن محمد الا اعنتني به على قضاء حوائجي وتوفيقي لما يقربني اليك ويقرب اخواني المؤمنين واخواتي المؤمنات وتحملني لنيل ما اتوسل به اليك من الخير وافضي على طاعتك بفضلك يا ارحم الراحمين وبروايتي بفضلك يا اكرم

الباب الثاني عشر

چهل وسه سال ويقولي چهل وپنج سال وشش ماه ويقولي چهل سال بعضي در نقل اوفي است با تحرير كفته اند كه مدت مكث الحضرت با پدر شش سال وپنجماه بوده ومدت خلافت بعد از پدر سي وسه سال وهفت ماه بعضي ذكر كه مجموع چهل سال وبا بعضي ذكر ليكن از ضرب شش قول كه دو ماه ولادت كه نه شد در پنج قول كه دو ماه ووفات كه نه شود واسقاط مكررها وضرب حاصل ضرب در وجوه مختلفه سال ولادت ووفاه بپنجاه وپنجماه ميرسد كه مجموع هر دو قول ذكر اين خلاف نزد

بقیه الحدیث الثانی عشر فی معرفة احوال الامام العاشر ابی الحسن السید علی النقی علیه السلام

الفصل الثاني عشر في معرفة أحوال الإمام الحادي عشر حجة الله على البشر الحسن بن علي عليه السلام

الفصل الأول

دو نام دارد اعتبار نهم حسن بن امام تقی که در جد دوازدهم حسن مجتبی علیه السلام مذکور شد لهذا در کتب بهما و قبلهما مشتبه باین وقت یعنی هم نام جد و هم زمان باب کفته اند نظم یاد آید یکی حیرت ز قدر عزت فزاید الضمیر اخرج فیما اراه و الم تری ارض الامام الحسن العسکری ابرج علی من جده صاعدا و مجده عالی علی المشتری اعلی الامام الهمام المجتبی علی الکریم الطیب العنصری علی امام عدل احکامه ابلغ العرف علی المنکر مبلغا عن حجة الامة بمهجتی اذکی من العنبر ستی حجة المجتبی ابن خیر الله فی الاعصر

الفصل الثاني

ابو محمد و ابو القاسم باحشارفوزند عزیزش که سنی محمد و ملقب بقایم است و همین فضیلت و ای الحضرت بس است جنانچه در کشف الغمه از کفایة کمال الدین محمد بن طلحه اورده که کفی لابی محمد الحسن تشریفه من ربه ان جعل محمد المهدی من کینته و اخرجه من صلبه و جعله معلنا من جزیه و حبه ذلک منتهی و کفاه بها فی الدنیا ایام مقامه و مشویه و لا امتدها امدا جوتر فیها لیظهر فاسقه و مذابیاه

الفصل الثالث

یوم الاثنین و یقولی یوم الجمعة تمام ماه ربیع الثانی باهشتم بادهم ان نیاد هم انقضاء رمضان در سنه احدی و ثلثین و مایتین در مدینه طیبه و یقال ان المعتمد علی الله و یقولی المعتضد و یقال ان الواثق بالله و یقولی جعیکر تولد در سنه خمس و ثلثین و مایتین تولد واقعی و بالصلات زر اکرو فان بدرش باتفاق کل سوزنجین سنه اربع و خمسین و مایتین لست بهی لازم ایدکم بکال الضبان توت بدرش متولد شده بعد از مدتین باشد و بقای ایام عمرش ایام اما متقی باشد و حال انکه اکثر ایام عمرش را بدیرکند راست جنانچه در حدیث صحیح وارد شده که اطول الناس اعمارا

الفصل الرابع

یوم الاثنین و یقولی یوم الجمعة تمام ماه ربیع الثانی باهشتم بادهم ان نیاد هم انقضاء رمضان در سنه احدی و ثلثین و مایتین در مدینه طیبه و یقال ان المعتمد علی الله و یقولی المعتضد و یقال ان الواثق بالله و یقولی جعیکر تولد در سنه خمس و ثلثین و مایتین و فاتش در سنه احدی و ثمانین و مایتین لست بهی لازم ایدکم بکال الضبان توت بدرش متولد شده بعد از مدتین باشد و بقای ایام عمرش ایام اما متقی باشد و حال انکه اکثر ایام عمرش را بدیرکند راست جنانچه در حدیث صحیح وارد شده که اطول الناس اعمارا

الفصل الخامس

ندم کون و متوسط القامه نه بسیار فربه و نه بسیار ضعیف جمیل الوجه با روی تازه و همه اعضا باندازه و ابروهای سیاه مقوس و چشمهای فراخ و بینی کشاده و کونه سرخ و خالها شتی در کونه راست و خدالهای درشت و سفید و لب و دکمال تراکت و شربتی و کردن بلند و سینه پر مابین منکبین کشاده و کوشت زالها دبیار و باهیبت و جلال

الفصل السادس

ابو محمد و ابو القاسم باحشارفوزند عزیزش که سنی محمد و ملقب بقایم است و همین فضیلت و ای الحضرت بس است جنانچه در کشف الغمه از کفایة کمال الدین محمد بن طلحه اورده که کفی لابی محمد الحسن تشریفه من ربه ان جعل محمد المهدی من کینته و اخرجه من صلبه و جعله معلنا من جزیه و حبه ذلک منتهی و کفاه بها فی الدنیا ایام مقامه و مشویه و لا امتدها امدا جوتر فیها لیظهر فاسقه و مذابیاه

الفصل السابع

یوم الاثنین و یقولی یوم الجمعة تمام ماه ربیع الثانی باهشتم بادهم ان نیاد هم انقضاء رمضان در سنه احدی و ثلثین و مایتین در مدینه طیبه و یقال ان المعتمد علی الله و یقولی المعتضد و یقال ان الواثق بالله و یقولی جعیکر تولد در سنه خمس و ثلثین و مایتین و فاتش در سنه احدی و ثمانین و مایتین لست بهی لازم ایدکم بکال الضبان توت بدرش متولد شده بعد از مدتین باشد و بقای ایام عمرش ایام اما متقی باشد و حال انکه اکثر ایام عمرش را بدیرکند راست جنانچه در حدیث صحیح وارد شده که اطول الناس اعمارا

الفصل الثامن

ندم کون و متوسط القامه نه بسیار فربه و نه بسیار ضعیف جمیل الوجه با روی تازه و همه اعضا باندازه و ابروهای سیاه مقوس و چشمهای فراخ و بینی کشاده و کونه سرخ و خالها شتی در کونه راست و خدالهای درشت و سفید و لب و دکمال تراکت و شربتی و کردن بلند و سینه پر مابین منکبین کشاده و کوشت زالها دبیار و باهیبت و جلال

الفصل التاسع

موقوف بتوسل جستن بالحضرت بدینطریق اللهم انی اسئلک بحق ولیک الحسن بن علی الا اعنتنی به علی اخوتی بطاعتک و قضوا تک و سرتنی به منقلبی بحضرتک یا ارحم الراحمین و ایضا برای دفع دشمن و تقویت حماعت ایشان توسل بالحضرت باید جست هیکمین دعا و الله اعلم

بقیه الحجه فی احوال الامام الحادی عشر حجة الله علی البشر حسن بن علی علیه السلام

الفصل الاول

التتمیمة لله وبقولی العنی تولد یعنی ایزد تعالی بمیلاد است وبقولی انا لله شهیداد بقولی الحسن بن علی وکوبند تعقیق مفید بود ومطلق عقیق را نوا راعظم است برای کودن ودفع وامان از مخاوف واستجابت دعا ودر روایت آمده که عقیقها نه کوه اند در مشرق سرخ مشرف بجانه رسول خدا وسفید بجانه امیر المؤمنین وزرد بجانه فاطمه وزرد کبود بجانه حسن وسبز بجانه حسین ونماز کردن بانگشتر عقیق برابر است با هزار رکعت نماز وروایت کرده که محبت اهل مشرق ومغرب کوهها عزیز کرده مذاق را عقیق وبا قوت مثل کرده وبا قوت را بر فضل بیاقوت وموجب تواتر کوهی ده وسبق کرده با قوت بر عقیق وبعد از ان ناشد تفصیل مذکور ذیل شاء الله

الفصل الثانی

الحضرت را از زمان تکاحی هیچ بود نه حقد دایم ونه بعقد منقطع واز کنیزان هیچ یک را بسریه نداشت وان زوجه مادر مولود حضرت مهدی علیه السلام کما حوال او در جلد دوم الحضرت ذکر شود مرویست که او شکار دشمنا بامام حسن عسکری علیه السلام را در خواب دیده بود وبیتاب شده خود را بامام ابن نضم کرده واز عشق الحضرت ضعیف شده بخود وارد بغداد شد امام علی نقی علیه السلام بعلم اعجاز ذلک او را به نزد پسر سلیمه داده او را اورده بامام حسن عسکری علیه السلام داد

الفصل الثالث

وفات امیر المؤمنین کرده در زمان خلافت معتمد بالله خلیفه بقول صحیح وبقولی در زمان معتز بالله واین غلط است وبقولی معتضد ویرا بفرموده معتمد زهر در طعام چنانچه واز ارش در دل بود وبقلی است که بعد از مسموم شدن الحضرت خلیفه از کرده پشیمان شده جمعی از موثقین وعلماء طب را بحضرت موکل ساخت ومتر صد که کیست وکه از خانه الحضرت حرکت نکند تا معالجه الحضرت شود وهر روز صبح خود بر سر الحضرت می آمد فایده نکرده وبعد از دو روز بعقد وفات یافت

الفصل الرابع

در کتاب اعلام الوری آورده که در وابل امامت الحضرت بقیه الملک معتز بالله بود چنانکه ما هی وبعد از ان خلافت منتقل شد بمهدی مدت یازده ماه ودر بیت وهشتم روز پسر احمد معروف بمعتمد علی الله ابن جعفر المتوکل بادشاهی یافت وبادشاهی او بیست سال وفا نکرده ماه کشید بعد از مضی بحیال از ملک او انتقال ولی الحق وفات یافت بشهادت بتیم بدلیل قول صادق که ما منا الا مقتول او شهید

الفصل الخامس

در کتاب اعلام الوری آورده که در وابل امامت الحضرت بقیه الملک معتز بالله بود چنانکه ما هی وبعد از ان خلافت منتقل شد بمهدی مدت یازده ماه ودر بیت وهشتم روز پسر احمد معروف بمعتمد علی الله ابن جعفر المتوکل بادشاهی یافت وبادشاهی او بیست سال وفا نکرده ماه کشید بعد از مضی بحیال از ملک او انتقال ولی الحق وفات یافت بشهادت بتیم بدلیل قول صادق که ما منا الا مقتول او شهید

الفصل السادس

در کتاب اعلام الوری آورده که در وابل امامت الحضرت بقیه الملک معتز بالله بود چنانکه ما هی وبعد از ان خلافت منتقل شد بمهدی مدت یازده ماه ودر بیت وهشتم روز پسر احمد معروف بمعتمد علی الله ابن جعفر المتوکل بادشاهی یافت وبادشاهی او بیست سال وفا نکرده ماه کشید بعد از مضی بحیال از ملک او انتقال ولی الحق وفات یافت بشهادت بتیم بدلیل قول صادق که ما منا الا مقتول او شهید

الجدول الثالث عشر في معرفة أحوال الإمام الثاني عشر الحجة المنتظر عليه صلوات الله الملك الكبير

الفصل الأول

انا حجة الله وبقولي انا حجة الله وخالصته وطريقه من سلكه نجى ومن رغب عنه هوى ومن كذبه مخبة الله ومن ضمانه على الامام الحجة القائم على امام حكم نافذ اذا اراد الحكم في العالم خليفة الله على خلقه واخذا لحق من الظالم المظهر الارض ومحيي لوى العدل الطاهر الفاطم ناصر دين الله وكهف الورى ومحيي لوى خير بني آدم وصاحب التدابير مجيء هياء ممتحن في الزمن القائم من خاتم حتى يوادي به عدد الفلك من فوطه لوى بني هاشم مقيله في مجفل نادي عشر قائم الفلك من فوطه سرودي به اهلوي سهلا بان من قام

الفصل الثاني

سيصلد بسيزده نفر بدكه در بين خروج دهفر در مكه بدترا دو ما حاضر شوند از جمله رجال الغيب اند كه عدد ايشان بقولي سي و بقولي چهل نفر بدر هفته تمام در وي زمين راطي ممكنند در هر روز و شب قدري سير بدهند و هر جمعه نزد وي حاضر بدند و بيشتر و هفت نفر از بدكان براي تبليغ امور دنيا مامور شوند پانزده نفر از قوم موسى الذين يهدون بالحق وبه يعدلون و هفت نفر از اصحاب كهف و هفت نفر دبگر يكي يوشع و صي موسى و دبگري سلمان فارسي و ابو دجانه انصاري و مقداد و مالك اشتر و يكون بين يدي حكاما و انصارا

الفصل الثالث

شب بدر اده خوابيدن طرف پاكيزه پوشيدن پاك كردن و سر را بخرقه پاكيزه بپوشان و در تنها اين نحفه بكذارد و بخوابد چون بدار خر شب بيدار شوي سه جرعه بنوش و بيا في ان وضو نباز در وي بفضيله اذان و اقامه بكويد و در ركعت نماز كن در هر ركعه هر قدر از قرآن كه ممكن شود بعد از حمد بخوان يا في ايات المستغفين در ركوع و سر برداشتن از ان هفت بيت و بسجدا بكويد و در ركعت ثاني بيست بار شود بعد از ان دست بردا شته بكوي العبد الذليل الى المولى الجليل و حاجت ذكر كن و اين نماز را استغاثه نامند

الفصل الرابع

دو ايام غيبت او جمعي از شيعيان خالص بودند كه هر كرا مطلبي بود بايشان مي گفتند و ايشان با خضر مشاوره نموده جواب مي دادند و از جمله ايشان حسن بن وهب و ابو الكثم و ابن بغداد محمد بن عثمان المكي با بي عمرو العمري و پسرش حاجز و بلال و عطار و عبد الله الصالحي الكوفي و محمد بن ابرهيم بن مهزيار الاهوازي و محمد بن اسحق الفقيه و محمد بن صالح الهمداني و ابو جعفر و محمد بن عبد الله رسول الري و قاسم بن علاء الاذربايجاني و محمد بن شاذان نيشابوري و الله اعلم

الفصل الخامس

منكر با نكار اين حديث قدرت و حكمتي از موي مير بنك نتواند چيزها كودن نا فرين كنيده وه وصف هنا في او المهدي لما فين اهل الجنة و اروات و كوبدن جمير كالكوكب الدري لونه لون عربي و جسمه جسم اسرائيلي على خده الايمن خال كانه كوكب دري و دو جمير بكوي بدا المهدي منا اهل البيت ما في الا نفد دجا و دبكر اشيا لا نفد في خده خال كانه كوكب دري اسود عليه عباءتان قطريتان كانه من رجال بني اسرائيل و دبكر كوبد اوزق الشنايا اجلى الجبهة و في اسه عما مته درة و دبكر كوبد بدا و على راسه ملك ينادي هذا المهدي خليفة الله فاتبعوه و انتم اعلمتم

الفصل السادس

وقت خروج بسجار بمير را بلعد در حليم جبرئيل با سيصد و سيزده كس بيعت كنند و كفر و ملك شام و چون لشكر شي بلاد هزار در سد بمدينه آيد سه هزار نفر از قريش بكشد و مضر كردن نفد و مضر كه فدا خراب بسكنا را قتل دجود و بطرف دوا مهدا را من دبوكات و مبن را ظاهر و هر حقي را و اهل ان رد و بحكم داود و محمد حكم و مرم عالم را بل و جمار مسجد اد كو فرو آيد كند با سفيد مسا جد و مبز اجها دكو جمار او سبع و دد زمان او حركة اسمان كم دد و نها مطر او نبا بد زمين نبار و قوان اصل ظاهر شي و دوست را لوزد شمن بشناسد صدق ناشمار بمردم دهد و از عدل

الفصل السابع

منصب قائم آل محمد بودن غيبت صغرى و كبرى بخلايكه اقرار بدو جود او ندا شته باشد مكر مومن ممحق طول عمر بخلاف دستور اين شريعت تغيير بنا فتن جسم مبارك شان ذبنا دي عمر جيدن حين خروج جوان جمل ساله باشد فتح عثماي نعين بدستوي عرتو بح دين محمد بجوبكه دين ذبكو بنا شد اقتداء مبغمبران باو در نماز چون عيسى رضا اندر بروا صحابكهف و عنبرهم حكم كردن بنيان نردم بعلم بالمن بيرون آمدن كجماي سين بنا ناي و اجمع شدا نهم و كيت رسول خدا در وي متعتهم ابنيا و اوصيا براي وي در جنة عدن نا فتن بملكه زبتة خايت انتزم منتهي شدن ايام حسد فا و الى اخر الثمانين

الجدل العشرون في معرفة اخلاق النبي صلى الله عليه وآله في السنة المشرفة عن الائمة المعصومين عليهم السلام

الفصل الاول في اخلاقه صلى الله عليه وآله

سخن نيكو گفت و كردار نيكو آيد و الفت ميان مردم ميدهد و تفرقه نميدهد و بزرگ قوم را گرامي ميدارد و پرسش قوم خاكم ميكرداند و از مردم حذر ميكند و بدي از وي بكسي نميرسيد و تفقد حال صحابه ميكرد و نيكي را نيك ميشمرد و قوت ميداد و قبيح را بد ميشمرد و ضعيف ميكرد و كار او ميانه روي بود در هر چيزي و اختلاف در سرا جبني نبود و كوتاهي از كار حق نميكرد و ملامت مردم در راه حق برنميداشت و فقيرترين مردم نزد او آن بود كه نيكوتر ميكرد و مواسات با مردم بسيار ميفرمود

الفصل الثاني في اخلاقه صلى الله عليه وآله

اظهار مسرت بر مردم و بزرگواري با ايشان مدلل ميفرمود و در سخن و ثنا بر هيچ وعيب كسي را نميخواست و مدح كسي هم نميكرد و از چيزي كه خوش نداشت تغافل ميفرمود و كسي را نااميد نميفرمود و چون سخن ميگفت اهل مجلس همه سرها بزير ميافكندند و از هيبت او ساكت ميشدند و سخن ميگفتند تا مناقصه در سخن نميكردند و چون كسي سخن ميگفت گوش ميداد تا تمام كند و از مجادله در گفتگو و بسياري سخن و كارهاي بيفايده اجتناب مينمود مذمت احدي و عيبجوئي نميفرمود و ميخواست از چيزي كه ميخواهد از آن نهي كند اشاره بچيزي كند و از تكلف در سخن و تصنع در كلام اجتناب مينمود و ميخواست سخن كوتاه و قطع كند

الفصل الثالث في اخلاقه صلى الله عليه وآله

شجاعتر از خلايق بود و تا مردم را گشتن براي او نبود كه پشت بدهد حمايت ميفرمود و از امير المؤمنين عليه السلام مرويست كه فرمود در روزهاي جنگ خصومت ميديدم هر گاه كه كاري دشوار بود بآن تمسك ميفرمود و پيش آن حضرت ميرفتيم و آن حضرت را پناه خود ميساخت و كارزار آن حضرت از همه كارزارها عظيمتر بود و مرويست كه چون كارزار گرم ميشد آن حضرت از همه كس بدشمن نزديكتر بود و از ابن عباس مرويست كه روزي شور عظيم در مدينه برخاست و آن حضرت سوار بود و ميان آن شور خفتند و ما بود و از جبرئيل

الفصل الرابع في اخلاقه صلى الله عليه وآله

مطايبه آن حضرت گاهي بود كه زن پير بهشت نميرود و بعد از اضطراب او فرمود جوان ميكنند و داخل بهشت ميسازند و مرويست كه يك روز يكپاي خود را بصحابه نمود و گفت اين پاي من بچه ماند هر كس تشبيهي نمود آن حضرت پاي ديگر خود را به پيش آورد و فرمود اين پاي من باين پاي من ماند و از آن حضرت منقولست كه فرمود كه من مطايبه و خوش طبعي ميفرمايم امّا نميگويم مگر سخن حق و راست و از خوش طبعيها ركيك اجتناب نموده ميفرمود كه آبودامي بزوادي راني دقوود در نظرها اخوار

الفصل الخامس في اخلاقه صلى الله عليه وآله

خود را در راه رفتن نگاه ميداشت مانند كسي كه بزير ميراند آهسته رفتن و روايت جابر در وداع از رفتن آن حضرت معلوم ميشد كه آهسته رفتنش از عجز نبوده و از كسالت هم نبوده بلكه از وقار بوده و در هنگامي كه سوار بود راهي ميرفت نميگذاشت كه كسي پياده همراه او بيايد و گاه او را با خود رديف ميكرد و اگر شخصي از رديف شدن با آن حضرت ابا ميفرمود مي فرمود پيش برو و در هر جا كه خواهي بايست تا من برسم و روزي با پسر كوچكي ميرفت مرا هم چون تو ذليل خانه نرسيد كه تا بيني تلف اصحاب خانه را علم نمايم كه ملك الموت عليه السلام

بقیه الجلد الحادی عشر فی معرفة اخلاق النبی والسنة المشترکة بین الائمة علیهم السلام

باب ۱۰۰ هیئت و کیفیت خوردن و آشامیدن

اقسام روغن خوشبو را دوست میداشت و استعمال میکرد خصوصا روغن بنفشه و اوّل سر را می مالید بعد از ان ابرو ها و بعد از ان شارب بدا و پس از ان داخل بینی میکرد و کاهی ریش خود را با روغن مُعطّر میکرد و شارب خود را اندرون روغن دیگر و کاهی مشک و غالیه و عنبر بکار میبرد و بوی خوش خود را زیاده از همه عطرها بود و بنحوی که از مرد ها می که میکنشت یاد در هر زمینی کنار میکرد تا دو روز و بقولی تا بان هفته مزهای از انجا میکنشت میدانست که الحضرت از انجا کنشته یا نماز کرده است

باب ۱۰۱ کیفیت شانه زدن و موی سر و ریش

در وقت دار و کشیدن خادم را میفرمود که عبر هر دو تن را میمالید و چون تن بعد از تن میشست خود میمالید و اسباب داشت و شیشه روغن خوشبو همه سفر همراه داشت و در تمام حوائج و مقاصد و سوالک و شانه همیشه در سفر همراه داشت و در تمام خواه سفر و خواه بدون آن خود را باید می شست و در تمام شعر را بجای لبّان می نبات و مانند دیگر بود که نرمی کند یا زنبار از انجای لبّان تیز می نبات و قاصاق باشی میپوشانید و بعد از ان دارو خانه میرفت

باب ۱۰۲ کیفیت کفش پوشیدن و کلاه و عصا

اکثر اوقات شانه میکرد و در اثنای نوشیدن نگاه بایینه میفرمود از برای اصلاح خود و بنا بود که از برای زوجات زینت میکرد و خود را اراسته میفرمود و روی در خانه خانه اینه نهاده بنوعی که الحضرت نگاه بظرفها بایینه میکرد و عکس خود را در اب میدید بدو جامها و در بر میاراست خود را و دوست میکرد در اینه نگاه کند یا رسول الله تو که پیغمبر خدائی چرا حاجت بخود نمائی داری در اینه نگاه کردن فرمود که بنده او تعالی دوست میدارد که بنده را او تعالی در احسن کرده بجمال خود را بیند که ان الله جمیل یحب الجمال

باب ۱۰۳ کیفیت پوشیدن نعلین و ابتدا بپای راست نمودن

در پوشیدن نعلین ابتدا بپای راست مینمود و در بر کردن اوّل از پای چپ بیرون میکرد و نشسته می پوشید و کاهی ایستاده می پوشید و کاهی دفعة بیرون میکرد از راه کراهت اینکه یک پا نعل و دیگری بی نعلین باشد مذموم است و از هر نوع حنفی و نعلی میپوشید و دو نعل داشت اما پوشیدن کفش معتاد مذکور نشده است و سنت است که پاشنه دار باشد و اقصام

باب ۱۰۴ کیفیت سوالک زدن

شبی سه مرتبه سوالک میکرد یکی قبل از خوابیدن و یکی بعد از بیدار شدن و متوجه شدن بود در خود و یکی پیش از انکه بنماز صبح بیرون رود و جبرئیل الحضرت را امر کرده بود که هر گاه بنماز بیرون رود سوالک کند و حضرت امیر المؤمنین علیه السلام را امر کرده بود که در جمعه و صبح سوالک کند و دیگر فرموده که اکتحلوا وترا و استاکوا وترا یعنی سرمه کشند میلها را بعدد طاق و سوالک بعدد طاق کشند

بقیه الحدود من الحادی عشر الی العشرین و فی معرفة بقیة الشهور و الایام و الاسبوع و النیروز و الفرس

الباب الحادی عشر

ایام معلومات عشر اول ایشان اضحی است و دوم روز عرفه و سوم روز اول آن بر است بار روز هشتاد سال روز دوم اول آن مولد ابراهیم خلیل و روز پنج فاطمه و بعولی تزویج فاطمه در ششم بود و در ایشان روز نماز فاطمه لازم و روز اول ایشان اعیاد رسول خدا سورهٔ برائت را بابی بکر داده بجانب مکه فرستاد و روز سیم امیر المؤمنین علیه السلام را فرستاده از او گرفت و در عرفه با اهل مکه خواند و روز عرفه را افضل ایام دانند و غسل روزه آن سنت است و خواندن دعای صحیفه لازم و دوم ایشان عید اضحی گویند شب آن لیالی متبرکه و روز آن اعیاد اربعه و غسل و شش رکعت نماز دو هر رکعت بعد از سورهٔ احد هر یک سی بار موظف و روز مضبوط و از جمله عزیز ایشان عید غدیر خم است و روزه آن با روزه شصت سال برابر است و غسل روز اول امیر المؤمنین و دو رکعت نماز نزدیک زوال و دو هر رکعت بعد از حمد هر یک سی بار قل هو الله احد و آیة الکرسی تمام خوانده بار دوم بجای قل هو الله احد قل یا ایها الکافرون هر یک را ده بار و در سجدهٔ اخره بار شکر ایکویند دعای مشهور را بخواند و صلوات بر محمد و آل محمد و بیزار از منکران بجوید و طاهر شد اند و روز نزد قبر امیر المؤمنین با غسل مرتبی کافی است شصت سال ثواب تصدق یکدینار دران روز برابر است با هزار درهم در عتق و امر زید میشود از کافران دو ماه مثل آنچه در ماه رمضان و عاشورا و اربعین و نیمه شعبان و روز عرفه از عمر و بیست هزار حسنه و محاهم سیئات و بنا کردن هفتصد شهر در بهشت و هفتصد حور العین و هفتصد قصر و هفتصد ناقه از ناقهای بهشت و هفتصد حله از حلهای بهشت و هفتصد هزار ملک که تسبیح و تقدیس کنند و ثواب هفتصد حج و عمره و هفتصد غزا و هفتصد بنده آزاد کردن و هفتصد هزار درم صدقه دادن و هفتصد هزار رکعت نماز کردن و هفتصد هزار بار قرآن ختم کردن و هفتصد هزار بار کعبه را زیارت کردن و هفتصد هزار بار بیت المعمور را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد کوفه را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد سهله را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد جعفی را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد سماک را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد غرفه را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد کوفه را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد بصره را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد مدائن را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد حلة را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد نجف را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد کربلا را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد حائر را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد قرقیسیا را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رقة را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد حران را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد نصیبین را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد سنجار را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد موصل را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد تکریت را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد سامرا را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد بغداد را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد کاظمین را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد انبار را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد هیت را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد عانات را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة مالک بن طوق را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن علی را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن موسی را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن ماهان را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن یونس را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن یوسف را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن یعقوب را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن اسحاق را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن ابراهیم را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن اسماعیل را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن عبد الله را زیارت کردن و هفتصد هزار بار مسجد رحبة عیسی بن عبد الرحمن

بقیه المجلد الثانی و العشرون فی معرفة ایام الشهور الفارسیة و احکامها الی یاء الاقنوع المنجوم

الحمل

الثور

الجوزاء

السرطان

الاسد

السنبلة

الميزان

العقرب

القوس

الجدي

الدلو

الحوت

الجدول الثاني والعشرون في ذكر أشياء متفرقة التي يحتاج آيلها في كثير من الأوقات والأيام

الباب الأول في معرفة الشهور

الباب الثاني في معرفة السنين

الباب الثالث في معرفة الأعياد

الباب الرابع في معرفة الكسوف والخسوف

الباب الخامس في معرفة الفصول

بقیه المجلد الثالث عشر فی بقیه الاشیاء المتفرقه التی لم نجد لها فی کتب الامم والملل

الباب الاول

الباب الثانی

الباب الثالث

الباب الرابع

الباب الخامس

الباب السادس

الباب السابع

الجدول الرابع والعشرون في معرفة خط القبلة طول البلاد وعرضها وما طولها وانحراف قبلتها وما قابلها

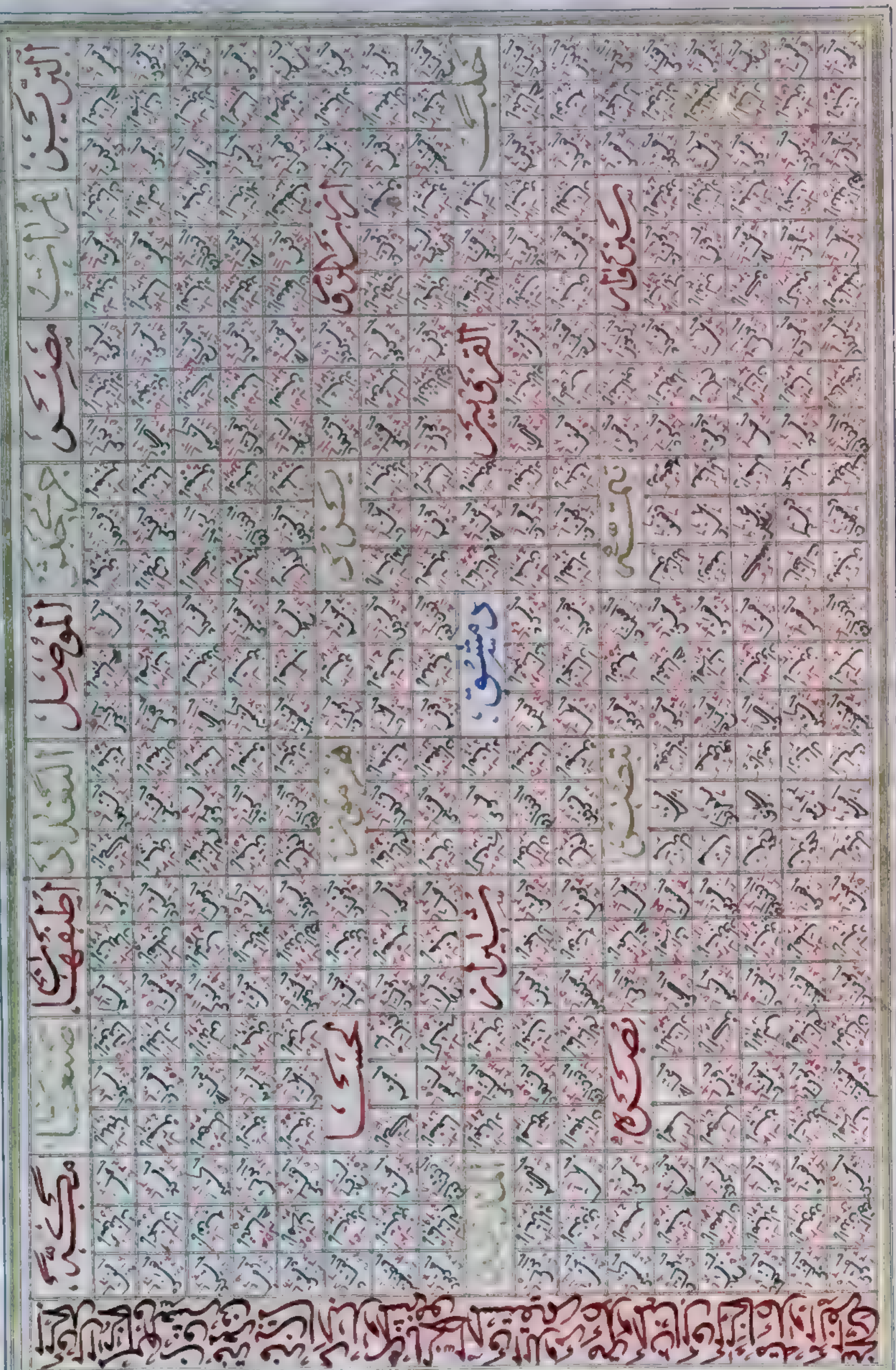

سراندیب
وطن الهند
الأكبر
أصاصفا
المولتان
قندهار
الصائغ
الأستراباذ
خانبالغ
بلغار
التبت
قسطنطنية
البخارى
التفليس
جين
الترك
الروم
دنقلة النوبة

الجدول الثاني والعشرون في عيوب الأذن وآفاتها وعللها الأربعة عشر وفيه أربعة عشر فصلا

الفصل الأول

الفصل الثاني

الفصل الثالث

الفصل الرابع

الفصل الخامس

الفصل السادس

الفصل السابع

الفصل الثامن

الفصل التاسع

الفصل العاشر

الفصل الحادي عشر

الفصل الثاني عشر

الفصل الثالث عشر

الفصل الرابع عشر

تفنه الجدل السادس والعشرون في اذى مجرّ شرعية الاثر العلل الاعضائية يجد في السفر غالبا

الفصل الاول

الفصل الثاني

الفصل الثالث

الفصل الرابع

الفصل الخامس

الفصل السادس

الفصل السابع

الفصل الثامن

الفصل التاسع

الفصل العاشر

الحمد لله الذي لا تنقضي عجائب حكمته ولا تختلف عن الصواب قضاياه

الفن الاول في معرفة احكام اختلاف حالات الاعضاء وقوى الادراك وفيه ثلاثون باباً

الباب الاول في الدلالة على السعادة والعسر

مراد تمام سراست دلالت کند بر پیدا شدن شادی و طرب و دفع غم و نیاز و شدن دوستی با کسی که نگران نباشد و بقول اسکندر دالی است بر عزت و بزرگی و بقول حکما حکومت است والله اعلم

دلیل است بر توسعه رزق و آسانی معیشت و یا شرف و بلندیت و یا غنیمت یافتن از سفر بقول حکماء فرس و حکماء روم کوینده طلب امری بزودی خواهد رفت

مراد کلمه سراست که مشتمل بر معنی استخوانست سوای فلان اسفل و آسانی جستن ان دلالت کند بانکه از زندگی خواهد برد و یا از ناری آزاد یکی خواهد رسید و بخان خواهد یافت و سعادت و شرفی عظیم نصیب او شود

الباب الثاني في الدلالة على الشقاوة والعسر

نشنیدن خبری یا رانخواستن ان شادی کرد و یا غایبی او دیر رسد و یا توسعه معیشت یابد بعد از تنگدستی و حکماء روم کویند خوفی یابد بصلابه غم و ایمنی یابد بعد از خوف

جستن میان دو ابروست نشان بود زدن عمل زشت است از وی یا شنیدن سخن که از ان بخشم آید و بقول کروهی باید و حکماء روم کویند باو رسد چیزی طلبه از او ترسناک نباشد

الباب الثالث في الدلالة على الاسفار

دلیل بشادی و چشم روشنی است و یا خبری مصرفه است و بقول اسکندر خبر نیک و بقول حکما خبر عظیم از مال و یا نیکنامی خبر ایشان راست والله اعلم

الباب الرابع في الدلالة على الاعداء

دلیل است بر دشمنان و حاسدان و بقول اسکندر دلالت کند بر ترس و بیم و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک

الباب الخامس في الدلالة على الاصدقاء

دلیل است بر دوستان و یاران و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب السادس في الدلالة على الاعمام

دلیل است بر عمان و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب السابع في الدلالة على الاخوال

دلیل است بر دایان و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب الثامن في الدلالة على الاقارب

دلیل است بر خویشان و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب التاسع في الدلالة على الاولاد

دلیل است بر فرزندان و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب العاشر في الدلالة على الزوجات

دلیل است بر زنان و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب الحادي عشر في الدلالة على الاموات

دلیل است بر مردکان و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب الثاني عشر في الدلالة على الاسفار

دلیل است بر سفرها و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب الثالث عشر في الدلالة على الامراض

دلیل است بر بیماری و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب الرابع عشر في الدلالة على الحبوس

دلیل است بر زندان و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب الخامس عشر في الدلالة على الاسقام

دلیل است بر بیماری و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب السادس عشر في الدلالة على الاموال

دلیل است بر مال و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب السابع عشر في الدلالة على الاسفار

دلیل است بر سفرها و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب الثامن عشر في الدلالة على الاسقام

دلیل است بر بیماری و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب التاسع عشر في الدلالة على الحبوس

دلیل است بر زندان و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

الباب العشرون في الدلالة على الاموال

دلیل است بر مال و بقول اسکندر دالی است بر خبر نیک و بقول حکما بر خبر بد و بقول بعضی بر خبر نیک و بقول حکماء روم کویند بر خبر بد

بقیه الحدیث الثانی والعشرین فی احکام الاختلاج من فوق الی الصدغ وذیل آخر للنبی فی الحکماء

الحدیث الثانی والعشرون

مراد ملتقای عظم است از صدغ و ساعد و اختلاج آن دلیل است بر بیماری و شفا از مرض یا ذلت و یا نجات از مکروه و نزد بعضی هر زنش دشمنان که بفعل و عصیان شخص عزیز غالب بود دشمن از کرده خود خجل شود

الحدیث الثالث والعشرون

دو مرد یا از نایب ثلاثه اختلاج ان علامت کفته شدن سخنان بدیست در حق او اسکندر کوید در ظلمی خواهد افتاد دبیر جوی که از او یاد کرده

الحدیث الرابع والعشرون

چشم ان اشاره است بسوی دشمن جستن ان دلیل است بر ذلت و فقر سعد کوید ان دلیل است بر بیماری و شفا از مرض یا ذلت و نجات از مکروه و نزد بعضی هر زنش دشمنان که بفعل و عصیان شخص عزیز غالب بود دشمن از کرده خود خجل شود

الحدیث الخامس والعشرون

مضروبش حاضر است یعنی هنگام جستن ان از هر طرف دلیل بر شادی و خوشحالی و بهره یا فتن از زر و سیم دنیا و کام یا فتن از هر چه اراده کند والله اعلم بالصواب تمت بعون الله

الحدیث السادس والعشرون

ان علامت است جستن ان مذکور شدن به نیکی و اعتقاد مردم بر خیر او بعضی کفته اند مراد چیزی است که مرجیه کویند راست آمدن و از سخن و فعل بیرون نرفتن والله اعلم

الحدیث السابع والعشرون

دلالت کند بر اینکه اندک غمی او را خاطر مشغول دنیا بود طرف شدن هم و دلکیری است و غایبی هم بوی رسد از جانبی که کمان نداشته باشد والله اعلم

الحدیث الثامن والعشرون

نشانه رسیدن رزق است بسیار و یا ظاهر شدن دشمنی او و بقول بعضی از حکما عزت میان خلق عالم و بهره کردن به نیکی

الحدیث التاسع والعشرون

علامت آنست که در حق خود خواهد کفت سخنانی که مکروه او باشد یا فاش کرده در سخنان کردن او کفته باشند و بعضی کویند که نسبت داده شود با و افعالی که سبب ملامت باشد

الحدیث الثلاثون

علامت دیدن رزق بسیار است و یا خوشحالیهای تازه و یا سعادت تازه و نزد حکما بدیست دیدن مرد بلند حکمت میان مردم و تفوق بر همکنان

الحدیث الحادی والثلاثون

علامت ظفر یافتن است بر دشمن دین نیز و بنا بقول حکما غلبه صلحات بعد از جنک و قهر و جنک و شادی است بعد از غم والله اعلم

الحدیث الثانی والثلاثون

فوت یا فتن است بمال بسیار و حرفتی است کسب و زکی و نیکنامی و اکر دهکر بند باشد دلیل است بر طرف کردن محنت و بهره بردن از مال و نکاح مانده بزن همسله والله اعلم بالصواب

الحدیث الثالث والثلاثون

نافت جستن ان نشان نیازمند شدن عیالت و بار سیدن بزنی دروزی حرام است و نزد بعضی علامت زیاد شدن اولاد و حشمت است تمت

الحدیث الرابع والثلاثون

دلیل است بر شنیدن خبر خوش و رسیدن حزنی و چشم روشنی و یا خوشحالی دیر حصول مقصود و یا حرفت از مردم کسب او و بقول حکما رویه اش بلند شود و بزرک حمل ان تلقی کردند تمت

الحدیث الخامس والثلاثون

نشانه رسیدن رزق است بسیار و یا ظاهر شدن دشمنی او و بقول بعضی از حکما عزت میان خلق عالم و بهره کردن به نیکی

الحدیث السادس والثلاثون

دلالت کند بر اینکه اندک غمی او را خاطر مشغول دنیا بود طرف شدن هم و دلکیری است و غایبی هم بوی رسد از جانبی که کمان نداشته باشد والله اعلم

الحدیث السابع والثلاثون

خرم شدن از امدن غایبی و از طرف چپ کار مکروه است و از ذات دالت و اندلس هستی که زود بر طرف شود و در بتاها از راست دلیل بر شادی مکروه باید کرد بهر تان زود و از چپ رسیدن دلیل عظیم کدورت و غم باشد

الحدیث الثامن والثلاثون

دو انکشت مهین پای راست ملاقات و از چپ رسیدن بدلالت کند و بشتابه از راست اندلس نکرد از چپ عادت کند کسی که رو صلی راست حضوت کردن و از چپ شادی و دو انکشت و هکین ان راست خوشحالی و از چپ بدلالت

الحدیث التاسع والثلاثون

مراد مجموع بطن پا ماست خواه اجزاء ان که زمین رسد در راه رفتن یا نرسد جستن ان از راست روی دلالت هستی و از چپ نشانه سعی و غنیمت است والله اعلم

الجزء الثاني والعشرون في علل الأعضاء وصلواتها المنقولة عن الأئمة عليهم الصلوة والسلام

الفصل الأول في علة الرأس

الفصل الثاني في علة الدماغ

الفصل الثالث في علة العين

الفصل الرابع في علة الأذن

الفصل الخامس في علة الأنف

الفصل السادس في علة الفم

الفصل السابع في علة اللسان

الفصل الثامن في علة الأسنان

الفصل التاسع في علة الشفتين

الفصل العاشر في علة الحلق

الفصل الحادي عشر في علة اللهاة

الفصل الثاني عشر في علة الرقبة

الفصل الثالث عشر في علة الظهر

الفصل الرابع عشر في علة الصلب

الفصل الخامس عشر في علة الأليتين

الفصل السادس عشر في علة الفخذين

الفصل السابع عشر في علة الركبتين

الفصل الثامن عشر في علة الساقين

الفصل التاسع عشر في علة القدمين

الفصل العشرون في علة الأخمصين

الفصل الحادي والعشرون في علة الأصابع

الفصل الثاني والعشرون في علة الأظفار

بقیۃ الحدیث الثانی والعشرون فی ادعیۃ علل الاعضاء النقولۃ عن المعصومین علیہم الصلوٰۃ والسلام

الجدول الثالث والثلثون في ذكر ملوك الطبر الاصغر وطوائف الامم في مدة سلطنتهم من ادم

الفصل الاول في ذكر ملوك اليمن

الفصل الثاني في ذكر ملوك الحبشة

الفصل الثالث في ذكر ملوك الفرس

الفصل الرابع في ذكر ملوك الروم

الفصل الخامس في ذكر ملوك الترك

الحمد لله الذي وفق في كل زمان لتواريخ الخلفاء المرضيين والعباد الغاصبين لحقوق الأئمة عليهم السلام

الباب الأول في ذكر أبي بكر عبد الله بن عثمان التيمي

الباب الثاني في ذكر عمر بن الخطاب العدوي

الباب الثالث في ذكر عثمان بن عفان الأموي

الباب الرابع في ذكر علي بن أبي طالب الهاشمي

الباب الخامس في ذكر الحسن بن علي بن أبي طالب الهاشمي

الباب السادس في ذكر معاوية بن أبي سفيان الأموي

الباب السابع في ذكر يزيد بن معاوية الأموي

الباب الثامن في ذكر معاوية بن يزيد الأموي

الباب التاسع في ذكر مروان بن الحكم الأموي

الباب العاشر في ذكر عبد الملك بن مروان الأموي

الباب الحادي عشر في ذكر الوليد بن عبد الملك الأموي

الباب الثاني عشر في ذكر سليمان بن عبد الملك الأموي

الباب الثالث عشر في ذكر عمر بن عبد العزيز الأموي

الباب الرابع عشر في ذكر يزيد بن عبد الملك الأموي

الباب الخامس عشر في ذكر هشام بن عبد الملك الأموي

الباب السادس عشر في ذكر الوليد بن يزيد الأموي

الباب السابع عشر في ذكر يزيد بن الوليد الأموي

الباب الثامن عشر في ذكر إبراهيم بن الوليد الأموي

الباب التاسع عشر في ذكر مروان بن محمد الأموي

الباب العشرون في ذكر عبد الله بن محمد العباسي

الباب الحادي والعشرون في ذكر محمد بن هارون العباسي

الباب الثاني والعشرون في ذكر عبد الله بن محمد العباسي

الباب الثالث والعشرون في ذكر محمد بن عبد الله العباسي

بقیه المقدمه الحادی والثلثین فی ذکر تواریخ بقایا الخلفاء الغاصبین لحقوق الائمه علیه السلام

المقصد الاول

المقصد الثانی

المقصد الثالث

المقصد الرابع

المقصد الخامس

المقصد السادس

المقصد السابع

المقصد الثامن

المقصد التاسع

المقصد العاشر

الجدول الثانی والثلثون فی ذکر ملائکة العلویین والثقلین وحصر المذاهب الملل

الباب الاول

الفصل الاول

الفصل الثانی

الفصل الثالث

الفصل الرابع

الفصل الخامس

الفصل السادس

الفصل السابع

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

بقیه الجدول الثانی والثلثین فی ذکر بقیه المذاهب والادیان والملل

الفصل السادس

الفصل الثامن

الفصل التاسع

الفصل العاشر

الفصل الحادی عشر

الفصل الثانی عشر

الفصل الثالث عشر

الفصل الرابع عشر

الفصل الخامس عشر

مجموعه اسلامی ایران

الباب الاول

نحمد حمدا املأ الخافقين ٭ ما طلع الفجر من المطلعين ٭ الاحد الواحد من غير جدل ٭ اين له الاين وكيف وبين ٭
وفق عبدا وفها صاغرا ٭ للشرف الفائق من كل دين ٭ وهو نظام الدر والفاخرة ٭ بالذهب النقد زكى اللجين ٭
فنال الامر الجليل المرام ٭ نظم سواد وبياض بعين ٭ اشرق من اوج افادته ٭ شمس لها رقم دا شين ٭

الباب الثاني

صادر يا من كباس الجنان ٭ مدينة من نبي الحجتين ٭ فاز على ساحته من خاص فيه ٭ حذوله من فرا لكوثرين ٭
من شرب الغرفة من حوضه ٭ اتخذ الغير من كل ضين ٭ نسئل العصمة يا من هدى ٭ بالنبي المنجب الوالد بن ٭
نورك بهي القلب الذي ٭ رد بيانه الترين ٭ حق اخيا لوغى لم تغض ٭ من قمع الكفر بيد روحين ٭

الباب الثالث

خير بجنبات فناء الوتين ٭ وابنها جامع الحسنين ٭ ثم تبليه وشبليهما ٭ ذي الحسب الهدبين ٭
ثم تبجاد على جرعن ٭ صفحة الدمع من الهدبين ٭ ثم نغواص بحار العلوم ٭ باقر انا فايض كالها لملين ٭
رتب بالصادق وابن له ٭ كاظمي الغيظ سميح اليدين ٭ ملجئ الخلق على الرضا ٭ قبته بهجة المشرفين ٭

الباب الرابع

رتب بحبي التقي المتقى ٭ والنقي العرمن الفرعين ٭ ثم بذي العسكر المنتظر ٭ حجتك القائم فا لاعصرين ٭
صل على سيدنا المصطفى ٭ ثم على عترته المصطفين ٭ هم ظلك الفضل وهم ثمره ٭ ظلهم الفرق على الفرقدين ٭
خير خواتيم جميع الامم ٭ جنموا ينفعنا الثابتين ٭ منك الهي لتمام الامور ٭ ملتمس المخلص من كل شين ٭

الباب الخامس

زاف بابواب عالك الاكف ٭ طامحة الطرف مع المرفقين ٭ فى طرف العجز ويعلو الوجل ٭ ارجلنا خاض الى الخاصرتين ٭
ما نى العبد بجمع الكتاب ٭ من خلل الفكرة او طرفين ٭ فاعفنا يوم يقوم الحساب ٭
وتقبضا نا برضا الوالدين ٭

الباب السادس

[illegible]

معروض راى عقده كشاى نهاد ان ذهنى ميدارد كه من محمد رضاى الهامى خاتون ابادى مصنف اين كتاب كه چون وضع اين
كتاب بطرحى تازه وبخلاف وضع كتابهاى دنكر است نامردم اسان باشد پيدا كردن انچه خواهند وبنا بر كمى وبسيارى
هر شى از شروح ان احتياج بان باشد كه بعضى خانهاى حيد اولش كوچك وبعضى وسط وبعضى بزرك لهذا

الباب السابع

هر جدولى بطرحى ملخص شده وكلها وشكلها از واقع شدن عنوانها رنكين بهم شبيه است كه در حسن منظر
وقبول طبع نيز دخل عظيم دارد وجدولها واشكالش در غايت اشكال وغلط نكردنش از ان مشكلتر و
انتساخ ان بدون جدول كشى وتقطيع لطفى ندارد فى الحقيقة مضامين فاضت انيقش لايق هر كونه
نيست وذهنت است وكويا از قلم تقدير بدين هيئات برجريدهٔ وجود مرقوم شده دليل بر اينمعنى انكه نام ناميش كه
جنان الخلود است ماده شروع در تاليف وماده تاريخ دبكر جهت اتمام شركه يكسال بعد از ان باتمام عدد
اتفاق افتاده پس زينت نكردن اين نسخه مبارك كه وداديش بهر بى وقوف كج سليقه كه

جلد طهایش را کج و اج کند یا شکلهای صفحه را تغییر دهند حیف است و باعث تضییع سعی
این حقیر است که مدت پانزده ماه شب و روز در جمع و طرح این خوانچه جگر خورده ام
و شرح و بسط مرجع آنرا بقدر گنجایش و توسعهٔ خانه اش گنجانیده ام و این آسان نیست بلکه
بفضل الهی و دستیاری لطف رسول الله صلی الله علیه و اله و ائمه طاهرین صلوات الله علیهم اجمعین
کرده شده است پس بناء علی هذا استدعای چهار مطلب از خدمت برادران که نظر بر این کتاب مینمایند
دارم اوّل آنکه بر سهو و خطای این خاطی قلم عفو کشند دویم آنکه این فقیر را بصالح
بطلب مغفرت و دعای خیر یاد و شاد نمایند سیّم آنکه این نسخه مبارکه را بهر قدر که دانند
بدهند چهارم آنکه مادام که کاغذ خوب و جلد دلکش مناسب سلیقه و اسباب آن از
بر کار و ستاره و قلم جدول و اقسام رنگها مهیا نکرده و کاتب خوش نویس صحیح نویس تحصیل
نکنند میل بنویسانیدن این کتاب نکنند و تغییر در وضع و اسلوبش بهمین طریقی که هست ندهند
روح مرا در قالب و قالب مرا در قبر معذب نسازند پس هر کس مخالفت نماید و تغییر دهد
انتقامی که از این کتاب برد و برآید حلال نیست و طبعت خدا و نفرین رسول صلی الله علیه و اله و سلم
کفایت کرده ان شفاعت ائمه هدی علیهم السلام محروم خواهد بود والحمد لله
اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا والصلوة والسلام علی
محمد و آله الطاهرین المعصومین

اموال دولتی

در عهد دولت و ایام سلطنت پادشاه عدلت شعار افتخار تاجداران محمد فاجاحسب الارشاد بانشاء ما ایجابه قدسی
القاب فتحعلیشاه بکامه علم دنیا و دین و افتخار افلاک و ماوحیه فرید عصر جامع اصول و فروع حاوی منقول و معقول الحاج میرزا عبدالوهاب
بغوی و ایما علیه فضائل مآب لفاتحه الفضلاء عمی جناب آقای آقا احمد خلف الصدق حرمت و حاجت رضا صلة کاشف مفتدای انام
حاجی محمد علی امام جمعه دار العباد یزد اقلیدس العباد ارجی معتقدی مادر العباد بحق ذی قعده سنه دویم المئتا الرابع بعشره
الثالثه الهجریه التابعه لغرات سنه المائة الثالثه احرف الثانی عشر لهجره یثربیه
از نسخه سنه از کتابخانه مبارکه نامدار بندگان اعلیحضرت همایون

۳۸ ۱۳ کتابخانه مبارکه